

NUVERTĖ SALVADORO DEMOKRATINĖ VALDŽIA

JUNGTINIŲ TAUTŲ BRIGADA VARO KONGO KAREIVIUS IŠ SOSTINĖS Į KAREIVINES

Plk. Mobutu įsitikino, kad reikia stabdyti terorą

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Kareivių laukinis sūsiutėjimas, privertęs liepos mėnesį grįžti belgų parašūtininkus ir nuvedęs premjerą Lumumbą į didžiausią bėdą, sugriovė ir armijos štabo viršininko plk. Mobutu užsimojimą atstatyti šokią tvarką ir valdžios respektą kareivių pagalba. Kareiviai kuo buvo, tuo paliko ir prie Mobuto valdžios, laukiniškos džiunglių bandos, tik aprenktos belgų gamybos uniformomis.

Trečiadienį Jungtinių Tautų brigados vadovybė įtikino plk. Mobutu, kad dėl sostinės saugumo reikia visus kareivius suvaryti į kareivines, apvalyti nuo jų gatves, bet ne gabenti dar naujus dalinius ir provincijas.

Daugiau kareivių pakeliui

Diena anksčiau JT brigados vadai turėjo kitą galvosūkių: plk. Mobutu išsukė iš provincijos motorizuotų kariuomenės dalinių, kad jo pavadotojai galėtų išlaikyti valdžią sostinėje, jei Mobutu išvažiuotų į New Yorką pas JT generalinį sekretorių.

JT "taikos armija" gavo uždavinį sustabdyti atžygiuojančius dalinius. Pakeliui tarp Leopoldvilles ir Thysvilles JT kareiviai išsidėstė kautynėms. Jie buvo aprūpinti ir antitankiniais ginklais. Ji sostinėje jau ir taip siaučia Mobutos kareiviai, terorizuodami civilinius gyventojus.

Indijos generolas I. Rikhye patarė Mobutai geriau padėti sutramdyti siautėjančius karius sostinėje, o nespinti dar juos naujais daliniais. Mobutu įsitikino, kad JT veiks ir be jo pagalbos.

Nenorėdamas visiškai susipykti, Mobutu davė įsakymą savo kareiviams Leopoldvillėje grįžti į kareivines priemiesty. Jis davė įsakymą ir atžygiuojančiai iš Thysvilles motorizuotai kolonai sustoti. Bet suvaryti į kareivines džunglių karius nebus lengvas uždavinys.

Atominis šnipas D. Greenglass išeis iš kalėjimo lapkr. 16 d.

Padėjo nuteisti seserį Ethel ir svainį Julius Rosenberg
WASHINGTONAS, D. C. — Teisingumo departamentas pranešė, kad lapkričio 16 dieną bus paleistas iš kalėjimo David Greenglass, 38 metų, kuri 1951 metais nuteisė už atominį paslapčių išdavimą 15 metų kalėjimo.

Greenglass prie kaltės prisipažino ir padėjo prokurorams įrodyti savo svainio ir seseris Julius, Ethel Rosenberg kaltumą. Rosenbergai buvo nuteisti mirties bausme ir jiems bausmė įvykdyta 1953 metais, ką tik išrinktam į prezidentus Eisenhoweriui atmetus jų prašymą pasigailėti.

David Greenglass, būdamas armijos puskarininkiu (seržantu), dirbo masinistu Amerikos atominio bombų laboratorijose Los Alamos, N. M., 1945 metais. Rosenbergų prikabinimas, jis vogė atominės bombos paslaptis, o svainis su seserimi jam perduodavo "sąjungininkams" Sovietams.

Dalis bausmės jam buvo dovanota už gerą elgesį kalėjime.

IS VISO PASAULIO

Nobelio premija prancūzų poetui

STOCKHOLMAS. — Švedų literatūros akademija suteikė šių metų Nobelio literatūros premiją prancūzų poetui eksdiplomatu Saint-John Perse, 73 metų, dabar gyvenančiam Amerikoje. Plačiosiomis masėmis jis tiek pat mažai žinomas, kaip ir praeitų metų laureatas italų poetas Quasimodo.

Vienas iš didžiųjų Perse gerbėjų yra JT gen. sekretorius Hammarskjoldas, kuris yra ir Švedų literatūros akademijos narys, Perse rekomenduotojas.

Juoda avis tarp baltų

BELLE VERNON, Pa. — Vienas iš prezidento Rooseveltto sūnių, John, yra respublikonas. Jis tvirtina, kad Nixonas laimės New Yorko, Pensilvanijos, Illinois, Ohio, Texas, Michigano ir Kalifornijos valstybėse ir to užteks, kad būtų išrinktas prezidentu.

Zuvo Sovietų maršalas Nedelin

MASKVA. — Aviacijos katastrofą praeitą ketvirtadienį žuvo Sovietų raketinių ginkluotų pajėgų viršininkas maršalas Mitrofan Nedelin, 58 metų. Jo vieton paskirtas Maskvos karinės apygardos viršininkas marš. Kiril Moskalenko, 60 m.

Studentų riaušės Venecueloje

CARACAS. — 3,000 kareivių ir policininkų patruliavo sostinės gatvėse po aršios kovos su kairiasparniais studentais (Castro draugais, JAV priešais) antradienį. 30 žmonių buvo sužeista, daugiau kaip 100 studentų areštuota.

Kanados krautuvė žuvo 11 žmonių

WINDSOR, Ont. — Statant naują dujinę krosnį didžiulėje krautuvėje (Metropolitan Stores), sprogo dujos ir sugriovė pastata. Nelaimė žuvo 11 žmonių, o gal ir daugiau. Tai paaiškės, kad atkas gruvėsius. 80 žmonių buvo sužeista sunkiau, 60 — lengviau.

De Gaulle gerinasi vokiečiams

PARYŽIUS. — Pasirodžius, kad ir Vakarų Vokietija netermina De Gaulle plano atsiriboti nuo Amerikos (Nato) ir kurti Vakarų Europos atominę pajėgą (tai yra Prancūzijos), De Gaulle vyriausybė skubiai pasirodė sutarti, kuri duoda Prancūzijos teritorijoje bazes Vokietijos kariuomenei apmokymo tikslas.

Pasidarius Vokietijoje ankšta (ten yra tūkstančiai JAV, Anglijos kareivių), Vokietija pirmą kreipėsi į Ispaniją. Kilus nepasitenkinimui Nato sąjungoje, De Gaulle tuoj pakvietė vokiečių kareivius mokytis prancūzų teritorijoje. Vokietija kraus Prancūzijoje ir kai kurių ginklų atsargas.

Alcoa-Corsair laivas, su skyje žone, susidūrė su italy laivu Mississippi upėje netoli Empire, La. Aštuoni asmenys buvo užmušti. Sužeistų skaičius buvo daug didesnis. Italy laivas buvo Lorenzo Marcello, iš Venecijos.

JV-ANGLIJA PERTVARKĖ BAZIŲ SUTARTĮ

Britai gaus žinią apie špionažo skridimus iš jų šalies

LONDONAS. — Ministeris pirmininkas Macmillan pranešė, kad jis yra patenkintas tais pataisymais, kurie buvo įtraukti į bazių sutartį su Amerika. Visų smulkmenų jis parlamente neatskleidė.

Į opozicinės darbo partijos narių klausimus, premjeras užtikrino, kad ateity bus viskas iš anksto žinoma Anglijos ir JAV vyriausybės vadams, ką Amerikos strategai mano daryti turimose bazėse Anglijoje.

Darbielis Denis Healy norėjo sužinoti daugiau: ar britų premjeras bus atsakingas už Amerikos lėktuvų špionažo skridimus? Prie jo prisidėjo ir liberalų partijos vadas Jo Gritmond, būtent, ar Amerika visad informuos Anglijos vyriausybę apie savo lėktuvų išskridimą iš bazių Anglijoje žvalgybos uždaviniais. Ar Anglija turės veto teisę?

Premjeras atsakė, kad apie visus tokius skridimus apie jų šalį vyriausybė žinos iš anksto, bet ar Anglija galės skridimus, kurie jai nepatinka vetuoti, Macmillan neatsakė.

Naujas dalykas Anglijos-Amerikos gynybos bendradarbiavime yra susitarimas įrengti Skotijoje bazę Amerikos atominiam povandeniniams laivams. Dalis darbo partijos narių, kurie suka į pacyfizmą, neutralizmą, organizuoja didelį pasipriešinimą šiam susitarimui.

Biržiškos atsiminimai

Prof. Mykolo Biržiškos atsiminimai apie Vilnių ką tik išėjo Nidos leidinyje "Dėl mūsų sostinės" — Iš Vilniaus darbo atsiminimų — I. Ligi 1919 m. liepos 1 d. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 30. 305 pusl. Londonas 1960 m.). Tai prieš karą "Kauno "Trimite" išspausdintų rašinių rinkinys, tik su kai kuriais ištaisymais ir papildymais.

Štai kai kurie atskiri to I tomo dalykai: Kaip aš virtau vilniečiu — Prieš susirėmimus su lenkais — Su pirmaisiais lenkais — Kapsuko teismas — Kapsuko valdžia — Svetimio komisaraiats, vysk. Matulevičius ir tikybos pašalinimas iš mokyklos — Vilniaus lietuviai revoliucinės valdžios metais — Antrųjų lenkų pirmosios dienos — šūkliai ir darbai — "Nepriklausomoji Lietuva" —

Partijos draugai prieš Ben - Gurion

Kelia seną skandalą, kad pakenktų premjerui

WASHINGTONAS, D. C. — Pro Izraelio valdžios cenzūrą prasiskverbė per privačius šaltinius daugiau žinių apie įsiliepsnojusią kovą premjero partijoje.

Buvęs premjeras Moshe Sharett ir darbininkų unijų federacijos gen. sekretorius Pinhas Levon sudaro opozicijos branduolį Mapai (darbo) partijoj.

Lavon buvo gynybos ministerius

Dėl stiprios valdžios cenzūros užsienio diplomatai ir korespondentai nėra tiksliai nustatę vadimam Lavon skandalo pobūdį. Yra paaiškėję, kad specialus komitetas 1955 m. surado kokių tai svarbių kaltinimų prieš Lavon, kada jis buvo Izraelio gynybos ministerius.

Lavon turėjo pasitraukti. Dabar jo šalininkai tvirtina, kad kaltinimai buvo išgalvoti. Pašalinus Lavon, Ben - Gurion užėmė gynybos ministerio vietą, netrukus ir premjero, pašalinus Moshe Sharett. Metais vėliau Ben-Gurion, remiamas jaunųjų nacionalistų vyriausybės, suruošė invaziją į Egiptą. Sinojaus didžiulį pusiasalį užėmė per 100 valandų.

Lavon buvęs priešingas

N. Y. Times tvirtinimu, Pinhas Lavon buvo priešingas invazijai į Egiptą. Jo grupė, vadinama "vidur-rytiečiais", nori rimtesnių pastangų surasti gyvenimo būdą su kaimynais arabais. Taikos labai jie sutiktų kai kur arabams nusileisti.

10 dienų po Lavono pašalinimo, Izraelio armija 1955 m. vasario 28 dieną padarė rimtus invazijos bandymus, užpildama Gazos sritį ir panaudodama naujus ginklus, daugiausia prancūzų gamybos. Nusigandęs Nasseris nuskubėjo į Maskvą ir sudarė ginklų tiekimo sutartį, įkeisdamas veik visą Egipto medvilnę.

Vakarų Berlyną pasiekė daugiau žinių apie darbininkų riaušes Dresdene, Stalinstate, Rytų Berlyne prieš valdžią. Darbininkams mažinamas atlyginimas.

PREZIDENTAS JOSE MARIA LEMUS SUSPĖJO PABĖGTI Į GVATEMALĄ

Lotynų Amerioj atsirado viena diktatūra daugiau

SAN SALVADORAS. — Trečiadienio rytą armijos karininkai, susimokę su opozicinių grupių politikieriais, nuvertė Salvadoro respublikos konstitucinę (demokratiškai rinktą) vyriausybę. Kol išryškės tikrasis diktatorius, respubliką valdys trijų vyrų tarybatriumviratas.

Prestižo raportas Baltuosiuos rūmuos

Prezidentas jo neišduos

WASHINGTONAS, D. C. — Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Hagerty pagaliau patvirtino, kad vyriausybės spintose yra JAV informacijos agentūros specialios komisijos raportas apie Amerikos prestižą užsieny.

Valstybės sekretorius Herteris ir informacijos agentūros direktorius George Allen patarė prezidentui laikyti raportą tik vyriausybės vidaus informacijai. Jo ne tik kad neskelbs, bet neuos nė atsakingiems kongreso komitetams.

Hagerty neprasitarė, ką raportas rodo. Kennedy ir kiti demokratų vadai tvirtina, kad raportas rodo Amerikos prestižo nusmukimą užsieny, net sąjungininkų akyse. Nixonas debatuose su Kennedy pasakė, kad jam yra žinomas tik 1957 metų prestižo tyrinėjimų raportas. Paskutinis raportas, apie kurį kalba demokratų vadai, buvo surašytas šių metų rugpjūčio 29 dieną.

Aukso konferencija

Atskrido Anglijos banko valdytojas M. H. Parsons

WASHINGTONAS, D. C. — Anglijos banko direktorius M. H. Parsons, skubiai atskridęs antradienį pas JAV izdo sekretorių Andersoną, tik tiek tepasakė korespondentams, kad jis su Andersonu ir kitais finansiniais ekspertais kalbėjo apie aukso, tai yra, apie pasireiškusių aukso spekuliaciją Londone.

Aukso kaina nepastovi

Nuo praeitos savaitės aukso kaina Londono rinkoj tai pakyla, tai nupuola, bet ir puolimo atveju pasilieka gerokai aukštesnė už \$35 už unciją — JAV oficialiąją kainą.

Ekonomistai, aiškindami aukso spekuliantų mintis, paduoda šiuos motyvus aukso karštilligė: padidėjusi pasaulinė įtampa, politinis nepastovumas Prancūzijoje, Šveicarijos bankininkų pranašystės apie JAV dolerio nuvertinimą, eventualus Kennedy laimėjimas.

Andersono, Nixono pareiškimai

Kai JAV izdo sekretorius Anderson užtikrino, kad JAV aukso rinkoj nuopuolė nuo \$40.40 iki \$36. Bet kai Nixonas užsipaule Kennedy už jo išlaidžią ekonominę programą, aukso unciją Londone vėl pakilo iki \$40.

Antradienį aukso kaina Londono svyravo tarp \$38.50 ir \$37.50. Penkios anglų kompanijos, kurios turi savo rankoj Londono aukso rinką, nutarė laikytis \$38 už unciją.

Prezidentas Jose Maria Lemus su keliais savo vyriausybės nariais suspėjo pabėgti į Gvatemalą, kaimyninę antikomunistinę respubliką. Smulkesnių žinių korespondentams buvo sunku gauti dėl griežtos karinės cenzūros.

Turi pustrėčio mil. žmonių

Salvadoro respublika (El Salvador) yra Ramiojo vandenyno pakrasty, įsiterpusi tarp Gvatemalos ir Honduro respublikų jų pietiniame pasieny. Ji turi pustrėčio milijono gyventojų, žiūrint mažo ploto. Kvadratinė mylioj gyvena 275 žmonės.

Nepriklausomybę iškovojo 1839 metais, bet pirmą vyriausybę laisvai išsirinko tik 1931 metais. Nepraėjo ne metai, kaip prez. Arturo Araujo buvo nuverstas. Diktatorius gen. Hernandez Martinez išviešpatavo iki 1944 metų. Demokratinėms jėgoms visuotinio streiko pagalba pasisekė tais metais generolą nuverst. Deja, valdžią vėl pagrobė militaristai.

Po penkių mėnesių jie turėjo užleisti vietą diktatoriui Salvador Castafieda Castro. 1948 m. jį nuvertė revoliucionierių junta, vadovaujant majorui Oscar Osorio. 1950 m. klastuotose rinkimuose jis buvo pašalbtas prezidentu.

Lemus buvo išrinktas 1956 m.

Šalis pamažu ėjo prie tvarkos ir demokratijos. 1956 metais gana laisvuose rinkimuose į prezidentus buvo išrinktas pulkininkas Jose Maria Lemus, kurio prezidentavimo dienos pasibaigė šį trečiadienį.

Negrų vadas King Georgia kalėjime

Nuteisė 4 mėnesius kalėti

DECATUR, Ga. — Negrų kunigas ir pagarsėjęs kovotojas už rasinę lygybę Dr. Martin Luther King buvo antradienį Georgijos teisėjo Oscar Mitchell nuteistas 4 mėnesius kalėjimo. Jam čia pat teisme sukaustė rankas grandinėmis ir išgabeno į kalėjimą.

Praeitais metais kun. King buvo nuteistas už vairavimo automobilio neturint Georgia valstybės leidimo. Kalėjimo bausmė buvo dovanota ta sąlyga, kad jis nenusikals per metus laiko prieš joki valstybės įstatymą.

Šiomis dienomis King buvo suimtas Atlantoj, Ga., kaip negrų sėdėjimo streiko dalyvis, ar vadovas. Sėdėjimo streikais negrai stengiasi iškovoti nevaržomą įėjimą į restoranus, valgyklas, kur aptarnaujami tik baltieji. Tokie streikai yra Georgijos įstatymų laužymas, ir už tai teisėjas Mitschell atšaukė anos bausmės suspendavimą ir įsakė Kingą nugabenti į kalėjimą.

Naujose riaušėse Venecuelos sostinės Caracas gatvėse nukrauti du studentai. Padėtis lieka ir toliau gana įtempta.

Republikonai atsako Clevelando lietuvių komitetui už J. F. Kennedy

LAISVOJI TRIBUNA

Clevelando Lietuvių Komitetas už J. F. Kennedy šių metų spalio 18 d. laikraščio Naujienos Laisvoje Tribunoje prašo lietuvių republikonus "atmosferai prablaivyti" atsakyti į visą eilę jų iškeltų klausimų. Mes tai darome su dideliu malonumu, kadangi jau iš pačių pastatytų klausimų "blaivumo" aiškiai jaučiasi Clevelando Komitete už J. F. Kennedy vyraujanči "neblaivi atmosfera".

"Dirva", iš tiesų, nemoralishkai ir negarbingai elgiasi rašydama, kad balsas už Kennedy yra balsas ir už Chruščiovą, Bimbą ir Mizarą. Mes sutinkame, kad "Dirva" privalėjo painformuoti savo skaitytojus ir apie tą faktą, kad ne tik Clevelando Lietuvių Komitetas už J. F. Kennedy pataria balsuoti už Kennedy, bet ir Mizara su Bimba, kadangi Kennedy jiems yra sukalbamesnis kandidatas. Tai būtų moralu ir garbinga, kadangi toji žinia paaiškintų, kodėl balsas už Kennedy reiskia ir balsą už Mizarą ir Bimbą, o tuo pačiu ir už Chruščiovą.

Apie Chester Bowles "draugiškumą" mažosioms pavergtoms tautoms mes patariame pasiklausti Connecticut lietuvių, kurie turėjo su juo tiesioginių ryšių. Jie turi tikrai idomiesnių faktų apie jį, nei L. Valiūkas iš Kalifornijos, arba Clevelando Lietuvių Komitetas.

Tai tiek dėl "atmosferos". Dabar dėl esminių dalykų:

1. Niekada ir niekur republikonai neatsisakė nuo sukčio už pavergtųjų tautų išlaisvinimą. Patariame pasiskaityti republikonų 1960 metų platformą ir Dr. P. Grigaičio, ALT'o

sekretoriaus, pranešimą Chicagos Lietuvių Tarybos konferencijoje, atspausdintą tame pačiame Naujienų numeryje, kur jis sako: "abidvi partijos turi įsirašiusios į savo platformą Sovietų Rusijos kolonialinės imperijos pavergtųjų tautų reikalą, ir Lietuvos ypatingai".

2. Amerikos balsą nuskurdino ne republikonai, o Amerikos viešoji nuomonė, jų tarpe ir Amerikos lietuvių, nepakankamai griežtai reaguosiu prieš jų nuskurdinimą, kai demokratų kongresas sumažino jo biudžetą 80 milijonų dolerių. Nevienu kartą esam skaitę ir lietuviškoje spaudoje, kad yra nesąmonė agituoti žmones už geležinės uždangos aktyviai priešintis prieš okupantą, tuo suteikiant jiems nepagrįstų vilčių, kad jie "rytoj" bus išvaduoti, tuo tarpu, kai žinome, kad toks išvadavimas šiandien be pasaulinio karo yra neįmanomas. Argi Clevelando Komitetas siūlo pradėti karą?

3. Nežinant, ką klausėjai konkrečiai siūlo daryti su tuo 100 milijonų dolerių šaltajam karui vesti, neįmanoma atsakyti ir į klausimą.

4. Stebėtis tenka tokia trumpa Komiteto atmintimi, kad republikonai atsisakė vengram padėti net žodžiu Budapešto kraujo jūroje. O tas buvo tik prieš keturis metus. Nesinori tikėti, kad Clevelando Komitetas užmiršo, kas vadovavo Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje pasmerkimui Sovietų Rusijos už karinę jėgą įsikimimą sukilimui numalšinti? Mes atsakome: tas pats Henry Cabot Lodge, Amerikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų, kuris dabar kaip republiko-

nas kandidatuoja į vice-prezidentus. Tai tas pats Henry Cabot Lodge, dėl kurio laikyenos Jungtinėse Tautose — nepraleisti neatsakius nei vieno Sovietų Rusijos melo — mes, lietuviai, kaip ir kitų tautų kilimo amerikiečiai pagrįstai didžiuojamės. Bet ne vien ir žodžiu republikonai vengrams padėjo. Ar ne vice-prezidento Nixono iniciatyva buvo pravytas specialus įstatymas įsileisti vengrų pabėgėlius į Ameriką, kurie šiandien yra geriausi sovietų brutalumo exponentai Amerikoje?

5. Netiesa, kad republikonai atsisakė padėti Berlyno ir Poznanės sukilėjams. Juk, vadovaujantis Kennedy galvojimu, tos vietos neabejotinai strateginiai mažiau apginamos už Quemo ir Matsu, o kad jos tokios pasidurė, tai tikrai ne republikonų, o demokratų nuopelnas.

6. Jei republikonų valdymo metu dėl jų kaltės komunizmas atsirado prie Floridos krantų, tai demokratų valdymo metu ta pačia logika (anot Chruščiovo) vadovaujantis dėl demokratų kaltės komunizmas atsirado Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Čekoslovakijoje, Albanijoje, Vengrijoje ir Lenkijoje.

7. Jei republikonai pražiūrėjo Tibetą ir kitas Azijos dalis komunizmui, tai demokratai pralenkė republikonus, rekomenduodami ir užleisdami didžiausią Azijos dalį — Kiniją raudoniesiems.

8. Taip, republikonai pasikvietė į svečius Chruščiovą karštai pritariant Rooseveltinei, Stevensonui, Eatonui ir kitiems demokratų vadams. Bet užmirštame, kad diplomatinis santykius su Sovietų Rusija užvedė ne republikonai, bet vyriausias demokratas Rooseveltas. O be to, kai republikonai pamatė, su kuo turi reika-

Gerard Quinnane, kurio žmona Providence ligoninėje pagimdė keturis vaikus, visus berniukus, ir visi naujagimiai puikiai laučiasi.

lą, paskutinio Chruščiovo laikymosi metu suvaržė vietas, kur jis galėtų varyti savo pragaištingą propagandą, tai dėl to triukšmą kėlė tie patys demokratų vadai.

9. Koegzistenciją pagimdė padėties reikalavimai. Idomu, kad jos vietoje siūlo Clevelando Lietuvių Komitetas? Mes žinome, kad demokratai siūlo perleisti "neapginamas teritorijas" Sovietų Rusijos įtakai. Ir tai pasiūlė J. F. Kennedy.

10. Sutinkame, kad Eisenhoweris savo kalboje Jungtinėse Tautose galėjo užsiminti apie Sov. Rusijos kolonistinį imperializmą. Bet tas klausimas Jungtinėse Tautose dar nėra baigtas. Jis yra įtrauktas į generalinės sesijos dienotvarkę. Todėl nestatykim vežimo prieš arklį. Lietuviai republikonai tuo reikalu yra padarę viešų ir privačių sugestijų Republi-

konų Partijos Centro Komitete. Idomu, ką tuo reikalu yra padaręs Clevelando Lietuvių Komitetas už J. F. Kennedy?

11. Iprastoje vietoje iškelti pavergtų Tautų vėliavas neleidžia New Yorko miesto policija, tvarkinga New Yorko miesto demokratų režimo.

Galėtume ir mes iškelti visą eilę klausimų, ypač apie Teherano, Jaltos ir Potsdamo konferencijas ir apie Hiss'ų, White'ų, Davis'ų pasisekimus demokratams valdant, bet mes pasitenkinsime tik atsakymu į vieną klausimą, kurio atsakymas surandamas kiekviename almanache, būtent: kiek gyventojų ir teritorijos perėjo komunizmo įtakon valdant demokratams, ir kiek valdant republikonams? Pradėkite skaičiuoti nuo 1945 metų iki šiandien. Kurie mažiau "pražiūrėjo" už tuos ir balsuokime.

Lietuvių Amerikiečių Republikonų Lyga New Yorke

(Nenorime kištis į Republikonų Lygos polemiką su Demokratų Komitetu, bet pora dalykų aukščiau išspausdintame rašte reikalauja atitaisyti. Argi iš to, kaip "pataria balsuoti" Bimba ir Mizara, galima spręsti apie kurią nors politinę partiją arba jos kandidatą į JAV prezidentus, kuris absoliučiai neturi ir neturėjo nieko bendro su komunizmais? Lietuvių republikonų rašytojai turėtų žinoti, kad Amerikos komunistai yra susidėję su Jimmy Hoffa, šoferiu unijos bosu, kuris neapkenčia Kennedy ir stengiasi kaip įmanoma jam pakenkti. O komunistai, įskaitant mūsų bimbinkus, tą "raketierizmo" didvyri gina ir garbina. Remti savo nusistatymą prezidento rinkimų kampanijoje bimbinkų "pasisakymu" reiskia neturėti savigarbos.

(Republikonų Lyga kaltina "Amerikos viešąją opiniją", kartu ir Amerikos lietuvių, dėl Amerikos Balso "nuskurdinimo", kad nebuvo pakankamai griežtai reaguota, kai JAV kongresas sumažino Voice of America biudžetą. Bet juk svarbu ne biudžeto dydis, o kaip jis sunaudojamas. Pav., prez. Eisenhoweriui paskyrus naują J. V. Informacijos Agentūros direktorių George Allen, šis sumanė tą įstaigą pertvarkyti, panaikindamas lietuviškų programų transliavimus iš Mincheno, padidindamas rusiškas programas ir t. t. Patyręs apie tai, ALT Vykdomasis Komitetas nuvyko į Washingtoną pareikšti protestą ir pasimatė su naujuoju direktorium, kuris pasirodė nežinąs net, kad lietuviškai nėra slava, ir sakė, kad Lietuvoje visi supranta rusų kalbą. ALT'ėjo į kongresinio komiteto darytus viešus apklaušinėjimus Washingtono, tyri-

Patariamoji Politinė Komisija

"Patariamoji Politinė Komisija" steigiamą prie Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos. Tuo norima kiek galint suteikti jėgas Lietuvos laisvinimo reikalams. Į komisiją įeis ir esamų kitų organizacijų atstovai (Baltų Tarybos, PET ir kt.). Komisija numato palaikyti ryšius su kitų tautų organizacijomis, bendradarbiaujant bendroje kovoje su bendru priešu. Be to, bus kreipiamasi į Australijos vyriausybę ir visuomenę, aiškinant Pabaltijo tautų padėtį ir prašant paramos jų laisvės siekiams. Bus palaikomi ryšiai ir su kitų žemynų laisvinimo organizacijomis. (E)

Naujas Vasario 16 gimnazijos direktorius

Nauju Vasario 16 gimnazijos direktoriumi paskirtas kun. dr. L. Gronis ir spalio 10 d. PLB Vokietijos Krašto valdybos pirmininko pristatytas mokomajam personalui, tarnautojams ir gimnazijos moksleiviams. Kun. dr. Gronis yra gimęs 1896.IX.11 Krokialaukiu parapilijoj, Alytaus apskr. 1925-35 m. buvo Vilkauskio vyakupijos kūrėjas, kanceleris ir Dvasinio tribunolo teisejas, 1935-40 m. karo kapelionas, 1942-44 m. Vilniaus kunigų seminarijos profesorius, 1949-54 m. dirbo pastoracinį darbą Škotijoje ir redagavo "Išėjusių Drauga". Nuo 1954 m. persikėlė į Vokietiją. Kurį laiką buvo Vasario 16 gimnazijos vice direktorius ir kapelionas, vėliau Lietuvos Raud. Kryžiaus pirmininkas. (E)

neįtant sumanytas Informacijos Agentūroje "reformas". Bet ad ministracija jokių protestų nepaisė ir savo planą įvykdė. — Red.)

TALANDIS FOODS

DIDELĖ LIETUVIO KRAUTUVĖ

7016 S. WESTERN AVENUE

Krautuvė atdara kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais bus atdara visą dieną, nuo 9 val. ryto iki 9 valandos vakaro.

IN PERSON
LITTLE OSCAR
"WORLD'S SMALLEST CHEF"
AND HIS
WIENERMOBILE
AT THIS STORE
Spalio 28 d. nuo 1 iki 3 v. p. p.
HE'S LOADS OF FUN! BRING THE KIDS!

- MORTON FROZEN PUMKIN PIE 35 c each
- WEBB COFFEE, 2 svarai \$1.05
- HEINZ PORK & BEANS, 16 oz. 10 c
- KLEIN'S POTATO CHIPS 49 c

Kviečiame užėiti į naujai atidarytą didelę krautuvę ir pigesnėmis kainomis pasirinkti šviežio ir skanaus maisto.

Be šiamo skelbime paminėtų prekių, turime įvairiausių žalių ir kenuotų daržovių, vaisių ir jų sunkų, icecreamų, džiovintų vaisių ir javų, įvairiausių rūšių šviežių kepsnių, duonos, eukraus, druskos, prieskonių ir kt., o šviežios mėsos ir dešrų pasirinkimas pats didžiausias.

- CHICKEN BREASTS 49 c
- PORK BUTT by piece 35 c
- PORK STEAK 39 c
- PEPSI COLA 6 package 39 c
- MEADOW GOLD LARGE EGGS, doz. 49 c
- MOTT'S APPLE SAUCE, 2-16 oz. 29 c
- FROZEN FRENCH FRIES, pkg. 9 c
- CHICKEN LEGS 39 c

NUPIRKTA PREKES PRISTATOME Į NAMUS NEMOKAMAI. DIDELĖ AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

LIETUVIŲ SOCIALDEMOKRATŲ KONFERENCIJA TORONTE

(Naujiųjų Kanadiškosios Tarybos paruoštas reportažas)

(Tęsinys)

Ancevičiaus manymu, negalima daryti sau jokių iliuzijų dėl platesnio pokarinės išsivijios politiško, ideologinio persiorientavimo į demokratinį socializmą. Išsivijoj reikiama totalistinės ir fašistinės praeities liekamos, atsivežtos iš Lietuvos. Visi atsimename, kaip 1957 ir 1958 metų rinkimais į federalinį parlamentą Toronto rastiškai tautininkai siuntinėjo girtus chuliganus į CCF rinkiminę būstinę Trinity apygardoj, kur kalbėtojai teko kandiduoti, kaip jie draskė CCF plakatus ir vedė šlykščiausia akcija prieš socialistus. Tą akciją jie veda ir po šiai dienai per savo spaudą ir tam panašiai, nors savo daugumoje yra fabriky darbininkai ir nors CCF yra vienintelė Kanadoj partija, kovojanti už darbo žmonių šviesesnę ir žmoniškėnę ateitį. Bet kartu negalima užmerkti akių prieš tą džiugi-

nantį reiškinį, kalbėjo Ancevičius, kad Kanadoj atsiradusioj išsivijoj nestinga ir demokratiškai bei tolerantiškai galvojančių kitų srovių asmenų. Be jų moralinės ir materialinės paramos lietuviai socialistai nebūtų galėję išvystyti tokios rinkiminės akcijos, kokia buvo išvystyta. Ypač tenka pažymėti labai tolerantią kunigą Ažubalį šv. Jono lietuvių parapijos kleboną, kuris be jokio atlyginimo keletą kartų užleido socialistų susirinkimams parapijos sale, tuo lyg ir pabrėždamas, kad jis nesieja bažnyčios ir religinių reikalų su politika ir kad visų politinių srovių atžvilgiu yra nusistatęs vienodai. Todėl, nežiūrint tautininkiškų ar fašistinių liekanų išdaigų, lietuviai socialistai savo veikloje, kalbėtojo manymu, turėtų palaikyti kuo glaudžiausius ryšius su lietuviškos išsivijios demokratiškais elementais, kaip tai krikščionims demokratams, liaudininkais ir kitais, kurie puoselėja tikrai demokratiškos Lietuvos idėją, nesuderinama su jokių spalvų diktatūromis ir totalizmais. Demokratinis socializmas, koks jis reiškiama Kanadoj, yra sąjūdis, siekias santvarkos, pagrįstos tolerancijos, socialinio teisingumo ir laisvės nuostatais, kurie yra nesuderinami žmogaus išnaudojimo žmogumi ir laikymo dolerio visų vertybių mastu. Organizuoja ma Nauja Partija Kanadoj yra pasirodžiusi eiti taipogi tuo keliu ir todėl lietuviams socialistams reikalinga išgaliu ribose dėtis prie tos partijos, siekiančios socialiniai teisingos ir tikrai demokratiškos Kanados.

Santykiai su lietuviška bendruomene Jonas Novog - Novogrodskis

Mark Kaminsky, 28 (dešinėje) ir Harvey Bennett, 26, atskrido į New Yorką po to, kai išlaikė septynis savaites Sovietai juos nuteisė po 7 metus kalėjimo "už šnipinėjimą" ir po to ištrėmė namo. Abudu vyrų nuoginčio, kad jie būtų buvę CIA agentai ar šnipinėje kieno nors naudai.

placiau kalbėjo apie santykius su vadinamąja Lietuvių Bendruomene Kanadoj. Kaip senas kanadietis, gyvenantis Kanadoje apie 30 metų, jis pareiškė, kad Lietuvių Bendruomenės Organizacija yra naujų ateivių padaras. Ir prieš jiems atvykstant į Kanadą čia gyvenę lietuviai pagal savo išgales reikiški įvairiose organizacijose. Kadangi lietuvių skaičius šitame krašte nebuvo perdidelis ir jie neturėjo didesnių pajėgų, — tai jų organizacijos daugumoj buvo Amerikos lietuvių organizacijų lyg ir atspindys. Todėl tos organizacijos buvo silpnos ir negalėjo įleisti giliau savo šaknų. Bet nežiūrint to, jos veikė, apie jas spietėsi lietuviai. Vadinamieji dypukai atvažiavo su dideliais planais ir užsimojimais. Jie panoro visus Kanados lietuvius apjungti į vieną organizaciją, pavadinantį Lietuvių Bendruomenę. Pradžioje atrodė, kad ta organizacija nušluos visas lietuviškas organizacijas. Betgi įkars-tis praėjo ir šiandien Lietuvių Bendruomenė toli gražu neapima visų lietuvių, nors ir kalba ar nori kalbėti visų vardu. Tas faktas, kad tokiam Toronto, kur yra apie 5,000, o gal ir daugiau lietuvių, Lietuvių Bendruomenės rinkimuose tedalyvauja keletas šimtų — aiškiai rodo, kad tai yra mažumos organizacija ir ji yra tik viena iš organizacijų. Greta jos gyvuoja ir visa eilė kitų organizacijų. Amerikoj gi, kur buvo senos ir stiprios lietuvių išsivijios organizacijos, stiprios Lietuvių Bendruomenės nepavyko ir po šiai dienai suorganizuoti. Tenai lietuviams atstovauja Amerikos Lietuvių Taryba, tikrai demokratiška ir koaliciniais pagrindais sudaryta organizacija. Tas gi faktas, kad Lietuvių Bendruomenė Amerikoj nutarė pasikviesti sau į talką tokius demokratijos priešus kaip pagarsėjęs kariuomenės teismo pirmininką pulk. Brazilų-Brazilų-levičių, aiškiai rodo, kad tos organizacijos reikalai ten turi būti labai blogi.

Novogrodskis toliau pareiškė, kad jis pats dalyvavęs Lietuvių Bendruomenės organuose ir jis nemanas, kad ta organizacija esanti tobula. Gal ir teisingi esą drg. Kazemėkaičio užmetimai, kad joje reikiama kai kada totalistinės tendencijos, noras kalbėti visų Kanados lie-

tuvių vardu. Bet kalbėtojas mano, kad socialistams tos organizacijos nereiktų vengti kiek joje reikiama kultūrinė visiems lietuviams bendra veikla. Bet reiktų reikšti protestą ir kritiką, jeigu joje pastebimos antidemokratinės politinės tendencijos, noras spekuliuoti lietuvių balsais su konservatoriais ar liberalais, kurių politika yra priešinga plačiųjų Kanados darbo masių interesams, jų tarpe ir lietuviams likimo atblokštiesiems Kanadon.

Novogrodskio kalba išsiskandė gan gyvų diskusijų, kurių pasėkioj nutarta pavesti naujam Centro Komitetui formuluoti lietuvių socialistų nusistatymą Lietuvių Bendruomenės organizacijos Kanadoj reikalui.

Konferencijos užbaiga

Prieš pasibaigiant konferencijai išrinktas naujas Centro Komitetas. Vietoj atsistatydinusio Augusto Frenzello, Centro Komiteto pirmininku išrinktas Jonas Novog - Novogrodskis; ryšininku su CCF ir naujai besikuriantia partija išrinktas Vytautas Šimkus; naujo išdininko pareigoms išrinktas Vaškėlis iš Toronto. Be to, į Centro Komitetą įeina Kazemėkaitis iš Toronto, Lukoševičius iš Hamiltono ir Sarapnickas iš St. Catharines. Baigiant konferenciją, Kipras Bielinis dar kartą prabilo į dalyvius, palinkėdamas lietuviams socialistams Kanadoje sėkmingiausios veiklos, pareiškdamas savo džiaugsmą, kad jų gretose matosi naujų jaunų ir energingų draugų, kurie su laiku pakeis retėjančias eiles senųjų kovotojų ir tės jų darbą toliau.

Po konferencijos Lydija Novogrodskienė suruošė konferencijos dalyviams vaišes, kurių

DIDELIS LIETUVIŲ DEMOKRATŲ MITINGAS

(Tęsinys)

Dr. Grigaičiui baigus, pirmininkaujantis teis. Wells pristatė kalbėti teisėj Adesko.

Papildydamas Dr. Grigaitį, apie sen. Kennedy papasakojo ir teis. Wells, kaip jis dalyvavdamas Amerikos Legiono konferencijoje Miami Beach, Fla., ten įėjo į komitetą sen. Kennedy pasitikti. Kai Wells pasisakė esąs lietuvis, senatorius pasigyrė turis daug draugų lietuvių ir apie Lietuvos nelaimę esąs gerai informuotas. "Mano lietuvių draugai Massachusetts neduotų man apie Lietuvą užmiršti", jis pasakė ir pakartojo savo nusistatymą, kad komunizmas negana yra sulaikyti; ji reikiama stumti laukan iš tų kraštų, kuriuos jis yra užgrobęs, taigi ir iš Lietuvos. "Sėdėti vietoje negalima!" Bendrai, sen. Kennedy padaręs Wellsui didelį įspūdį, kaip dinamiska, draugiška ir labai patraukli asmenybė.

Suminėjęs vardus visos eilės į susirinkimą apsilankiusių politikierių, pirmininkas pradėjo iš eilės juos pristatinėti, kad pasakytų po žodį, ir pirmuoju pristatė savo bendradarbi teis. Thaddeus Adesko, kurs dabar eina Cook apskrities teismo teisėjo pareigas vietoj Otono Kerner, pasitraukusio iš tų pareigų dėl rinkiminės kampanijos, kaip demokratų kandidatas į Illinois gubernatorių.

Adesko pasisakė esąs kilimo iš senosios Lietuvos miesto Suvalkų ir jo močiutė dar lietuviškai kalbėjusi, tik jis pats nebeturėjęs progos savo senutės kalbos išmokti. Pasidžiaugė turėjęs progą su teisėju Wells dirbti drauge ir labai išgyrė teis. Wells už jo darytu Kipras Bielinis painformavo vaišėse dalyvavusius apie Vliko, t. v. Lietuvių Laisvės Komiteto ir kitų organizacijų veiklą.

(Pabaiga)

bar einamas pareigas ir atliekamą nelengvą darbą, ir ypatingai už jo padarytą darbą būnant Narkotikų teisme, kur teisėjui teko pats sunkiausias darbas. Pasigyrė, kad ir jis kartu su mūsų tautiečiu Wells yra gavęs iš Čikagos advokatų sąjungos panašią rekomendaciją, kaip vienas teisėjo pareigoms tinkamiausių.

Amerikos sistema yra geriau sia, sakė teisėjas, kadangi čia piliečiai yra tikrieji šeimininkai ir turi galingiausių įrankių savo rankose, tai yra balsą, kurį panaudodami gali išsiriškinti į valdžią geriausius iš geriausių ir išmesti iš valdžios visus blogus ir netinkamus. Nie ti; ji reikiama stumti laukan už geležinės uždangos, kur jiems komisarai yra užkariami iš viršaus ir jų nusikratyti nebeįmanoma. Ragino visus piliečius savo balsą panaudoti lapkričio 8 dieną, visiems einant balsuoti.

Toliau pirm. Wells gražiai pristatė kongreso atstovą William T. Murphy, kurs po senatoriaus Douglas yra antrasis didelis lietuvių draugas Wash-

ington, išrinktas iš vieno lietuviškiausio III kongresinio distrikto (Marquette Park ir apylinkė). Kaip kongreso užsienių reikalų komisijos narys, atst. Murphy yra atsakingose pareigose ir daug dirba tautų laisvės ir ypatingai Lietuvos reikalui.

Sutiktas plojimais kongresmanas Murphy su pasitenkinimu prisiminė, kaip kongreso daugumos lyderis John McCormack, žinomas Murphy esant išrinktų iš apsciai lietuvių gyvenamo distrikto, ir lietuvių drauga, paskyrė jį pirmininkauti ir vadovauti Lietuvių Dienai JAV Kongrese vasario 16, pelyntaj pasigirdamas, kad tą dieną pavyko Washington suruošti didelę dieną — a Big Day. Taip pat jis davė žinoti, kad John MacCarmack labai arti prie širdies laiko lietuvių ir parygertos Lietuvos reikalus. Kalbėtojas prisiminė, kad jis pats yra užgavęs lietuvių ir jaunus būdamas mokykles kone visus lietuviškus liaudies šokius.

(Bus daugiau)

Skaitkite

ir platinkite

"NAUJIENAS"

NOW! 4 1/4%
PER ANNUM
ON ALL ACCOUNTS
EARNING ON PREPAID SAVINGS
Effective Jan. 1, 1960
FREE ALUMINUMWARE WITH \$50.00 OR MORE
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N
1047 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Tel. Bishop 2-1397
HOUSE: MONDAY 9 to 8 TUESDAY, THURSDAY, FRIDAY 9 to 5 SATURDAY 9 to 11 WEDNESDAY CLOSED

CRANE SAVINGS AND Loan Association
B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams
4 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Galioja nuo 1960 metų vasario 1 dienos.
Pinigai, įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.
Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vakaro; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

1909 **INSURED** 1960
Taupyk stipriausioje CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE
Turtas - \$75,000,000.00
Atsargos Fondas \$6,500,000.00
Justin Mackiewicz, Chairman of the Board
Justin Mackiewicz Jr., President
FREE PARKING
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141
VALANDOS: Kasdien, įskaitant šešt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Treč. visai neatidaryta.

Jeigu nori sužinoti naujausias ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

INVEST IN UNIVEST

Current Dividend Rate **4 1/2%** per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAYmarket 1-3070

Universal Investment Share Account

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

TAUPLYKITE TEN, KUR MOKAMAS AUKSCIAUSIAS DIVIDENDAS

MIDLAND SAVINGS

Ant visų sąskaitų **4 1/2%** Ant Bonus sąskaitų **5%**

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

4036 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILL.
Phone: LA 3-6719
Kiekviena sąskaita iki \$10,000.00 apdrausta Federalinės valdžios Draudimo Įstaigoje.
August Saldukas, Prezidentas

Mutual Federal Bendrovės Rekordas

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigūs galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Nuo šių metų liepos 1 dienos dividendai yra pakelti iki 4%.

MUTUAL Federal SAVINGS and Loan Association
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100.

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusė metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.25

Užsieniuose
metams \$16.00
pusė metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$15.00
pusė metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Klausimas: kiek balsuos?

Visokie balsuotojų apklausinėtojai teiraujami, kuriam kandidatui jie daugiau pritaria. Iš balsuotojų pasisakymų apskaičiuojami kiekvieno kandidato šalininkų nuosimčiai. Tai maždaug parodo politines publikos nuotakas.

Bet visi kitas klausimas tai — kiek žmonių eis balsuoti lapkričio 8 dieną?

Populiari partija ir populiarus kandidatas laimi, jei labai daug žmonių dalyvauja rinkimuose. Jei dalyvauja nedaug, tai laimi ta partija, kuri turi stiprią ir gerai veikiančią organizaciją arba, kaip sakoma, „mašina“.

Populiarumo atžvilgiu republikonų partija toli nepilygsta demokratų partijai. Tai parodo kongreso rinkimų rezultatai per keletą paskutinių metų: demokratai palaipsniui užkariavo kuone dviejų trečdalių daugumas abejuose kongreso rūmuose; ir paskutiniu laiku nėra atsitikę nieko, kas demokratų partijos vardą nupuldėtų.

Bet tuo pačiu laiku, kada republikonai prakišdavo rinkimus į senatą ir atstovų būta, jų partijos žmogus, prez. Eisenhoweris, ne tik nenustojo populiarumo, bet darėsi vis labiau populiarus. Jo administracijos nepasisekimai namie ir užsieniuose jo reputacijos beveik nelietė.

Taigi prezidento arba kandidato į prezidentus stovis publikos akyse gali būti visai kitoks, negu jo partijos.

Tvirčiausia Nixono viltis šiuose rinkimuose ir yra ta, kad jisai, kaip prez. Eisenhoweris, gali laimėti, nežiūrint kaip seksis republikonų partijai.

Iš tikrųjų, „šalutiniai balsavimai“ rodo beveik visur, kad Nixonas eina žymiai geriau, negu kiti republikonų kandidatai. Gallup Poll šio mėnesio pradžioje gauti apklausinėjimų duomenys duoda senatoriui Kennedy 49 nuos., o Nixonui 45 nuos.; bet 4 nuos. yra neapsisprendę. Tų apklausinėjimų direktorius sako, kad šitie keturi neapsisprendusieji nuosimčiai, pagaliau, nulems rinkimus. Bet nulems ne tik jų vienų apsisprendimas, už ką balsuoti. Dar didesnę reikšmę turės tai, kiek kurio kandidato šalininkų balsuos.

Nixonas dabar stengiasi sukelti savo šalininkuose entuziazmą, kad jie ne tik patys lapkričio 8 dieną eitų balsuoti, bet ir prikalbintų abejojančius bei tinginius. Jam stengiasi padėti šitame paskutiniame vajuje pats prez. Eisenhoweris. Nuo to, kaip jiems seksis, priklausys Nixono arba Kennedy pergalė.

SKAITYKITE NAUJIENAS

PASTANGOS BUSTIPRANTI S. TARYBA

Į ją įeina Skandinavijos valstybės, Islandija ir Suomija

(E) Jau prieš aštuonetą metų Skandinavijos valstybės planavo sudaryti karinę sąjungą. Bet kai dvi iš trijų valstybių, būtent Norvegija ir Danija įstojo į NATO (Šiaurės Atlanto gynybos) organizaciją, karinės sąjungos projektas liko atidėtas. Jo vieton 1953 metais susidarė „Šiaurės Taryba“, ne kariniai o ūkiniai ir kultūriniai sumetimais. Į šią organizaciją, be Švedijos, Danijos ir Norvegijos, prisidėjo ir Islandija bei Suomija. Bet ir grynai ūkiniais klausimais nebuvo lengva susitarti, ypač kai tokia Suomija, Sovietų Sąjungos prievartaujama, negalėjo pilnai organizacijoje pasireikšti.

Planas sudaryti Šiaurės Tarybą turėtų būti atgaivinta ir suaktyvinta. Tad šiomis dienomis Harpsunde, Švedijos premjero Erlanderio ūkyje, įvyko naujas Šiaurės Tarybos posėdis, kuris ir nutarė veiklą pagyventi. Siekiama glaudesnio bendradarbiavimo aktualiais klausimais. Idomu, kad Šiaurės Tarybos veiklą remia ir žymų vaidmėnį vaidina Švedijos liberalų vadovas prof. Ohlin, senas Pabaltijo tautų draugas.

Numatyta, kad gruodžio 10 ir 11 dienomis Kopenhagoje įvyks Šiaurės Tarybos ministrų kolektyvo pasitarimas, iš kurio laukiama naujų užsimojimų gvinant Šiaurės Tarybos veiklą.

Maskva visą laiką žvairiai žiūrėdavo į Skandinavijos valstybių pastangas suartėti ir savo veiklą derinti. Ir į dabartines Šiaurės Tarybos pastangas Kremlius žiūri su tam tikru nepasitikėjimu. Bet kai taryboje dalyvauja ir Suomija, Maskva kol kas vengia vartoti atvirą opoziciją, pasitenkindama tik viena kita kritiška pastaba.

Žmonių bėgimas iš sovietinės zonos
Šių metų rugsėjo mėnesį atbėgo į Vakarų Berlyną ar į Vakarų Vokietiją 20,699 asmenų, tai yra 7,000 daugiau, negu tą patį mėnesį perėjais metais. Atbėgusiųjų tarpe buvo 3,654 jaunuoliai iki 24 metų. Atbėga ir daug specialistų. Nuo 1957 metų iki dabar atbėgo iš Vokietijos sovietinės zonos 2,179 gydytojai, 756 inžinieriai, 553 aukštųjų mokyklų mokytojai. Vien tik per 6 paskutinius mėnesius atbėgo 1,540 technikų, inžinierių, ūkinį vadovų ir kt. (E)

APŽVALGA

NEGRAS KABINETE

Henry Cabot Lodge, republikonų kandidatas į JAV prezidentus, du kartus pareiškė viešai, kad prezidento kabinete, jei bus išrinktas Nixon, turėsianti būti vieta negrai. Nixonas pasakė, kad tokiame spėjimui nėra pagrindo; o republikonų nacionalinis pirmininkas, sen. Thruston Morton, Lodge'o pažadus negrams atmetė ir net viešai subarė savo partnerį republikonų sąjūde, kad jisai tokiais savo kalbomis statų į kėblią ir nemalonią padėtį republikonų partijai.

Bet Washingtono korespondentas Drew Pearson praneša dar įdomesni dalyką apie būv. ambasadorių Lodge ryšyje su jo piršimu negro į kabinetą. Pearson rašo, kad negras jau yra buvęs republikonų administracijos kabinete, bet Lodge išstumė jį lauk!

Zymus negras advokatas J. Ernest Wilkins, iš Chicagos, buvo paskirtas prez. Eisenhowerio administracijos pradžioje darbo sekretoriaus padėjėju (assistant secretary of labor). Tačiau šitą postą užsigeidė gauti ambasadoriaus Lodge sūnus George. Tėvo įtakos dėka, darbo sekretorius Mitchell nutarė negrą pašalinti neva dėl jo senatvės ir nesveikatos (adv. Wilkins buvo 64 metų amžiaus) ir jo vieton paskirti jaunąjį Lodge.

Wilkins kreipėsi į prezidentą, sakydamas, kad jisai visai sveikas, savo darbą departamente labai mėgstas ir prašė joje tarnyboje jį palikti. Bet prezidentas buvo kietas, kaip litnagas, ir negras, apsivertęs, padėjo savo parašą po rezignaciją „dėl nesveikatos“.

George Lodge gavė jo vietą kabinete. Bet jo tėvas Henry Cabot Lodge dabar agituoja už negro paskyrimą į Nixono kabinetą, kai pastarasis būsiąs išrinktas prezidentu.

sirišę su totoriais ir su kitais krikščionių vardo priešininkais. Išskiriamos iš čia yra tos žemės, kurios pagal esamas žinias priklauso mylimiems sūnams šventosios Marijos Teutonų ordino broliams arba kitiems tikintiesiems krikščionims, nors jas šiuo metu valdo kiti, net netikintieji. Dabar gi tavo aukštesnei reikišdami didesni palankumą, šio laiško galia tau leidžiame žemes, tokiu būdu tavo dievobaimingumui pavestas, po to, kai jos tavo pastangomis, Dievui esant maloningam, bus įgytos ne tiklai laisvai pasilaikyti pagal nustatytą tvarką savo rankose, bet taip pat jas tvarkyti be minėtųjų brolių atsilaukimo taip, kaip atrodys naudinga tavo sprendimui. Taigi, niekam...

Duota Viterbe sausio mėn. 26 dieną mūsų popiežiaus trečiaisiais metais.
(Vertimui tekstas yra paimtas iš Preus. Urkundenbuch, I, 2, N 281).

„Sviesiajam Bohemijos karaliui. Šiuo apaštališkuoju laišku yra skelbiama, kad tu esi didžiai krikščioniškas kunigaikštis, savo dievobaimingos dvasios uolumu besistengias išskirti katalikiškojo tikėjimo garbę. Todėl tau yra leidžiama laisvai ir teisėtai pasilaikyti savo rankose tas žemes, kurias tu, Dieviškosi Didenybės globojamas, savo galia atimtumai iš rankų lietuvų ar kitų netikintųjų, jei jie, kaip ejo žinios žalinga sankaiva būtų have su-

„Klemensas IV patvirtina sutartį, kryžiuočių sudarytą su Čekijos karaliumi dėl Lietuvos nukariavimo... — 1268 m.

„Klemensas IV ir kt. garbingosios Marijos Teutonų ordino magistrui ir broliams Prūsijoje. Kada iš mūsų prašoma to, kas teisinga ir t. t., visada tebūna įvykdomas. Jūsų mums pateiktas prašymas buvo tokio turinio: Brangiausias Kristuje mūsų sūnus, O (tokaras), kilnis Bohemijos karalius,

Prieš išskridamas iš San Francisco į San Diego, Cal., prezidentas Eisenhoweris asmeniškai padėkojo ji saugojusiai policijai.

Pavergtųjų Tautų klausimas Jungtinių Tautų sesijoje gali dar ne kartą iškilti

(E) Chruščiovas po ilgos serijos nesekmių išsivežė iš Jungtinių Tautų į Maskvą nors vieną pasisekimą: Jo taip karštai palaikytas klausimas „dėl nepriklausomybės suteikimo kolonijų šalims ir tautoms“ (toks jo pasiūlymo pavadinimas) vienbalsiai buvo pripažintas svarstytinu Jungt. Tautų plenumo. Bet kada jis galės būti svarstomas? To dar niekas nežino. Spalio 11 d. buvo nubašnuota, kad į plenumą turės patekti Vengrijos ir Tibeto klausimai (abu klausimai labai jautrūs ryšium su visa pavergtųjų tautų problema), o sekančią savaitę buvo nutarta įjungti į plenumo dienotvarkę ir Algerijos, Mauretijos, nusi-ginklavimo, Pietų Tirolio ir kai kuriuos kitus klausimus, taip pat ir sovietų skundą dėl amerikiečių žvalgybinių lektuvų.

Ir pagal esamą JT darbotvarkę ir atsivėlgiant į Rytų bei Vakarų bloko delegatų nuotaikas dar galima laukti, kad pavergtųjų (arba kaip Chruščiovas vadina: kolonijinių) tautų klausimas gali ne kartą atsidurti diskusijų objektu. Ypač kalbant kolonijinių tautų ar Vengrijos klausimu, negalės nebūti paliesti ir Rytų Europos klausimai.

Negalima užmerkti akių ir prieš tendencijas, kuriomis siekiama pavergtųjų tautų ir kitas visas „jautrias“ klausimus prislopinti, kad būtų galima pasiekti nors šioki toki įtampos atslūgimo. Tą kryptimi Indijos delegatas Menonas ir keifofikas kitų Azijos ir Afrikos delegatų įteikė JT plenu-

mui pasiūlymą, kuriuo raginami visi priešingi blokai tartis ir susitarti, siekti usiginavimo ir įtampos švelnimo. Tasai raginamas liks žinoma tuščias, kol pačios stambiosios valstybės neranda galimūmų tartis ir susitarti.

Did. Britanijos premjeras tą pačią gaidą gieda. MacMillanas pareiškė, kad Vakarai neturi Rytams nusileisti, negali prieš juos kapituliuoti, bet tartis su jais reikia ir žiūrėti, ar nebūtų galima pasiekti šioki toki įtampos atslūgimo. Jis vėl siūlo naują viršūnių konferenciją, nors ir tik keilais klausimais (Berlyno ir Vokietijos). Kitos valstybės į naują viršūnių konferenciją (kuri turėtų įvykti maždaug 1961 m. balandžio ar gegužės mėn.) žiūri su dideliomis abejonėmis, nors pačiam pasiūlymui sąlyginiai pritaria. MacMillanas yra gerokai susirūpinęs, girdi tarplautinė padėtis nuo pereinamo mėnesio esanti tiek pablogėjusi, kad reikia būtinai ką nors daryti, bent mėginti iš to užburto ralo išėiti.

Dar didesni pesimizmą parodė Indijos premjeras Nehru. Jis jau grįždamas iš Jungtinių Tautų plenumo buvo pasakęs, kad beliko žmonijai tik 3-4 metai taikaus laiko. Tuos žodžius jis pastarosiomis dienomis dar kartą pakartojo ir patobrėžė. Kitaip tariant, jei per 3-4 sekančius metus nebus susitarta ir skaudžiausios problemos aptvarkytos, gali kilti naujas karas...

Zenevoje vykstančioje JAV, Didž. Britanijos ir Sovietų Są-

jungos ekspertų konferencijoje dėl atominių bandymų sustabdymo pastarosiomis dienomis sovietiniai delegatai netikėtai sutiko su numatytos kontrolės komisijos narių teisinio statuso projektu. Bet pilno susitarimo dar nenumatyti, o tuo tarpu Prancūzija jau yra nusprendusi per 5 metus į atominių ginklų bandymus ir gamybą investuoti netoli 12 milijardų naujų frankų. Iš kitos pusės pranešama iš Tolimų Rytų, kad Raud. Knižia reikalauja iš Maskvos didesnes pasipirties atominių ginklų srityje, šiaip patys kiniečiai imsią toje srityje visai savistoviai pasireikšti, kas net ne Sovietų Sąjungai nepatiktų, turint galvoje, kad tarp Maskvos ir Pekino reikalai ne labai sklandūs. Tuo tarpu didžiosios pasaulio valstybės toliau ginkluojasi...

Baltų Taryba pasiuntė telegramą Filipinų delegacijai vadui Lorenzo Sumulongui, išreikšdama jam padėką už tai, kad jis Jungtinėse Tautose iškėlė sovietų pavergtųjų tautų laisvės reikalą.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vachlovo Biržiškos „Senųjų Lietuviškos Knygų Istoriją“. Knygos kainas kietais viršeliais 3.00 minkštais \$2.00.

Užsakymus atsiųskite: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

Help Keep Our Economy Strong

BUY U. S. SAVINGS BONDS

IS PROF. P. PAKARKLIO KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI

84. Tačiau ilgiamui, tu, dievobaimingai svarstydamas, priejai išvadą, kad daugelį kartų padidinus uolumą geriams darbams daryti, susikaups daugiau ir amžinojo užmokesčio. Todėl tu vėl prie savo pečių pritvirtinai kryžiaus ženklą tam, kad, padedant Dieviškiosios didenybės galybei, gin tumei tikintuosius krikščionis nuo pavojaus, kuris gali grėsti jiems dėl pagonių ir kitų netikintųjų siuntėjimo. Taigi, mes, didžio džiaugsmingumo Viešpatyje apimti dėl tokių tavo nuopelnų didžios vertės, nutarėme tavo šviesybę širdingai paprašyti ir paraginti, kad tu nedelsdamas ateitumėi savo pergalinga desiniaja pagalbon mylimiems sūnams šventosios Marijos Teutonų ordino broliams, kurių labai daug, ginant katalikų tikėjimą, netikintųjų rankos tame pačiame Prūsijos krašte vėl labai žiauriai išūdė. Kita jų dalis prieš akis turi mirties pavojų dėl labai žiaurus apgulimo, kurį jie išlaiko puolami pagonių. Už tai mes tau, kuris esi laikomas visuomet pastoviai uolum tuose dalykuose, kurie patinka Dievui ir yra naudingi tikintųjų išganymui, skiriame tavo nuodėmių atleidimą, tačiau darome su tokiomis sąlygo-

mis, kad tu tą žygį laikysi sau džiaugsmingu daiktu ir atimsi iš nešvarios pagonių rankos savo ankstyvosio darbo didžią malonų vaisių. Tokiu būdu ir mes, tėvisku Viešpatyje palaiminimo ir malonės nuosirdumu, išskiriame tave iš tikintųjų tarpo ir džiaugiamės esą visiškai pasiruogęs tam, dėl ko galėtum padidinti savo garbę ir pagalba iš Dievo pusės. Teisusis ir per amžius valdas Viešpatis Jėzus Kristus vertai paskyrė tau palinkimą jam patikti ir tarnauti; po laimingai baigiamą dabartinio gyvenimo kelionės jis tave maloningai prikažs prie dangaus kunigaikščių draugijos“.

(Vertimui tekstas paimtas iš Preus. Urkundenbuch, I, 2, N 273).

16. Popiežius Klemensas IV leidžia Čekijos karaliui savo nuožūra rikiuoti tas žemes, kurias jis išplė iš lietuvų, jei tik tos žemės nepriklausė kryžiuočiams. — 1268 m.

„Sviesiajam Bohemijos karaliui. Šiuo apaštališkuoju laišku yra skelbiama, kad tu esi didžiai krikščioniškas kunigaikštis, savo dievobaimingos dvasios uolumu besistengias išskirti katalikiškojo tikėjimo garbę. Todėl tau yra leidžiama laisvai ir teisėtai pasilaikyti savo rankose tas žemes, kurias tu, Dieviškosi Didenybės globojamas, savo galia atimtumai iš rankų lietuvų ar kitų netikintųjų, jei jie, kaip ejo žinios žalinga sankaiva būtų have su-

pagal išgales padėsite įsigyti bei užimti Galindiją, Getvesiją, Lietuvą (Lutoviją) ir kitus Kristaus kryžiaus priešus, tos žemės turi būti prijungtos krikščionių tikybai ir to karaliaus priklausomybei, kaip plačiau yra išdėstyta žemiau pridėdama paties karaliaus parašytame ir jo antspaudu patvirtintame laiške.

Taigi mes, jūsų maldavimų palenkė, laukydami tai, kas anksčiau paminėta, apgalvotai suplanuota ir patvaru, apaštališkuoju autoritetu patvirtiname ir šio rašto globa sustipriname. Paties ji laiško tekstą pažodžiui paskelbdiname; jis taip skamba:

„Mes, Otokaras, Dievo malone Bohemijos karalius, Austrijos, Štirijos, ir Marchijos Moravijos kunigaikštis, visiems, šį raštą matysiantiems, teikiu nuolatinį pasveikinimą. Karališkiosios aukštesybės garbe, visų gėrybių Dāvijo teikiama, pasipuogę, mes pralenkiame daugelį valdovų turtais ir jėgomis. Mes esame užsidegę tikėjimo uolumu pripažinti krikščionių garbę bei tikybą ir sutruškinti bei išstumti pagonis, grasinančius krikščionių tikėjimui, pažaboti jų tironiją. — Siekdami dalyvauti amžinoje laimėje, mes save ir savo galią padarome gynėju, lyg siena, kad būtų užkariautos ir užimtos pačių pagonių žemės ir tos sritys Dieviškajai tikybai pajungtos: (Bus daugiau)

ALFONSAS NAKAS

Liaudininkų vadai su Detroito visuomene

Visas JAV ir Kanadoje gyvenančių valstiečių liaudininkų elitas spalio 15 ir 16 dienomis buvo susirinkęs Detroito, jų pačių žodžiais, eilinei centro komiteto plenumo konferencijai. Ką jie savųjų tarpe nagrinėjo, ką tarė ir nutarė, man nėra žinoma. Šiame reportaže pasakosiu apie jų surengtą vadinamą politinę popietę Detroito visuomenei, kurios metu išgirdome trejetą įdomių kalbų. Artėjantys prezidento rinkimai ir puikus ankstesnis liaudininkų pasirodymas (J. Daugėlos nepaprastai gera kalba minint Mykolo Sleževičiaus 25 m. mirties sukaktį), šį kartą perpildė nedidelę salukę Ispanų namuose rinktine publika, arti šimto žmonių.

L. Šmulskštys: dirbkime Neris ir Nemuno šalies išvadavimui...

Politinę popietę atidarydamas, dr. Kazys Karvelis apgalvėjo, kad vienas iš dviejų ankščiau kviestų kalbėtojų, dr. Juozas Pajaujis dėl ligos neatvyko. Tačiau publikai pažadėjo, kad kiti, vietoj Pajaujo, kalbėtojai bus irgi įdomūs. Pirmuoju žodžiu pakvietė adv. Liudą Šmulskštį.

Prelegentas prisiminė 1888 m. vasarą, kai Kudirka, Grinius ir kiti pradėjo politinį sąjūdį, dabartinių valstiečių liaudininkų pirmtaką. Prisiminė Sleževičių, Rimką ir kitus garbingus šio sąjūdžio tėvėjus. Savuosius ragino remti Lietuvos laisvės kovą ir sekti pirmtakūnus. Mūsų veiksniai turį koordinuoti savo veiklą ir už laisvę kovojančias jėgas ne skaldyti, o vienyti. Prieš nedaugelį metų buvo rašoma, kad Afrika jau prabilo, šiandien matoma ir šaukiama, kad Afrika pajudėjo, kaip pasasario izas. Lietuva, buvusi pasaulinė galybė, šiandien pavergta ir sukaustyta skausmingai turi žiūrėti, kaip kyla Afrikos tautos. Tačiau Rytų Europos klausimas jau esąs velkamas į dienos sviesą. SSSR galva, drebedamas ir koliodamas Niujorke atstūmęs korespondentų statomą klausimą apie R. Europos laisvę. To klausimo jis labiausiai bijas, bet tas klausimas esąs jau patatytas dienotvarkėje, jis esąs orbitoje, jis augęs! Toliau prelegentas ragino kiekvieną atlikti savo pareigą šiuose svarbiuose 1960-ųjų metų prezidento rinkimuose. Nesvarbu, Kennedy ar Nixonas limėsias, bet esą aišku, kad JAV politikoje "gerųjų dėdžių" laikai esą praėję ir ateinančių politinių ekspertų era. Baigdamas 15 minučių kalbą, L. Šmulskštys ragino kiekvieną geresnę pasaulio ateitį, į geresnę Lietuvos ateitį, ir vieninai, be rietenų, dirbti kiekvienam skirtą lietuvišką darbą, kad šalis prie Neris ir Nemuno vėl būtų laisva...

Juozas Audėnas apie veiksnius

Iš anksto prašytai temai pasirodęs, Vliko ir kitų politinių veiksmų narys, niujorkiešius Juozas Audėnas, kalbėti pakviestas atėjo ne tuščiomis. Jis turėjo pilną portfelį įvairių leidinių, storesnių biuletenių bei plonų propagandinių brošiūrų formoje, įvairiomis kalbomis, kuriuos, kalbėdamas, publikai rodė. Sutrauktai, dažnai savais žodžiais, stengdamasis nepažeisti bendro turinio, J. Audėno kalbą čia atpasakosiu, dėl patogumo vartodamas pirmąjį asmenį.

Dr. Karvelis man davė užduotį — kalbėti apie Lietuvą liečiančius politinius veiksnius. Daug apie juos būtų galima kalbėti, bet nedaug tegalima per duotą laiką pasakyti. Stengiuosi, žinoma, savo pažadą ištesėti ir man duotą laiką visą išnauduosiu.

Patys svarbiausi yra du veiksniai. Pirmasis, pagrindinis — tėvynėje likusi, kenčianti ir be paliovos kovojanti tauta. Ir ant-rasis, pagalbinis — mes, visa-

me pasaulyje išsibarsčiusi laisvoji išeivija, įvairiais būdais padedanti kovojančiai tautai.

Labai skaudu klausytis kartais kylančių balsų, kad Lietuva ar jau benorinti būti laisva?! Tie destruktivūs balsai yra tikra nesąmonė. Būti laisva ir nepriklausoma tauta apsisprendė 1918 metais, Nepriklausomybės Akto. Tą apsisprendimą patvirtino daugelį kartų: tūkstančiais gyvybių nepriklausomybės kovose, Steigiamojo seimo deklaracija, 1941 m. sukilimu, vėly metų nepriklausomybės atstatymo paskelbimu, paskui kruvinomis daugelio metų partizaninėmis kovomis ir baigiant dabartine tylią rezistencija. Todėl antrojo — pagalbinio veiksnio uždavinys yra: būti geru, ištikimu talkininku kovojančiai tautai! (smarkus publikos plojimas).

Išvijojeje veikiančius politinius veiksmus pavadinšime abėcėlės raidėmis ir pakalbėsiu nuo lafos, pagal jų svarbą.

A. Nepriklausomos Lietuvos atstovybės. Fats jau faktas, kad jos JAV ir eilėje kitų valstybių dar egzistuoja, yra moralinis ginklas prieš pavergėjus. Tiesa, jų resursai maži, tad ir jų publikacija menka, bet jos vienu ar kitu svarbiu momentu taria savo žodį. Kad ir toks pavyzdys: kiekvienais metais, atidarant JT plinaties sesiją, mūsų diplomatų šefas pasiūnia JT generaliniam sekretoriui protesto telegramą, kad SSSR neturi teisės atstovauti ten Lietuvos ir kalbėti jos vardu.

B. Amerikos Lietuvių Taryba, arba Altas, kuris, tik įsisteigęs, 1940 m. užsiangažavo nepaprastai laimėjimu, išgaudamas iš prezidento Roosevelto žodį, kad JAV niekada nepripažins Lietuvos pavergimo. Vėliau Altas yra atlikęs visą eilę kitų nepaprastose svarbos darbų, tiek DP įstatymo pravedime, tiek Kersteno k-jos suorganizavime ir kitur. Alto pastangomis iki šiol Vasario 16-ją tebemini JAV senatas ir kongresas ir ta proga apie Lietuvą kalbas pasako kasmet po 70-80 kongreso narių, tas kalbas po to prašydami į kongreso darbų protokolų knygas. Ir dar kas: Alto suteiktomis piniginėmis lėšomis Lie-

tuvos laisvinimui, yra vėliau ap-rūpinami ir kiti politiniai veiksniai.

C. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, sutrumpintai Vlikas, seks pasaulio politiku ir nedelsdamas reagoja, memorandumais atakuodamas įvairių valstybių vyriausybes. Seka taipgi Lietuvos gyvenimą, tam naudodamas savo radio ir spaudos žinių rinkimo agentū-rą Vokietijoje. Kas savaitę iš-leidžia 10-12 puslapių biuletenį Lietuvos k., savai spaudai infor-muoti. Leidžia biuletinius ang-lų, vokiečių ir italų kalbomis, kuriais labai dažnai naudojasi tų šalių, ypač italų, didžioji spauda. Gavęs daugiau lėšų iš Alto, kita mėnesį Vlikas pradės leisti biuletenį ir ispaniskai. Taipgi, išlaiko 3 radijo valan-dėles, siunčiančias žinias į Lie-tuva.

D. Lietuvos Laisvės Komite-tas, sutrumpintai LLK (kuria-me pats dirbu jau aštuonešius metus), renka išsamias, speci-fines žinias apie Lietuvą. Tam tikru laiku tarpu apsiriboja tam tikra specifine šaka, kaip-gėmės ikis, smulkioji ar stam-bioji pramonė, bažnyčios gyve-

Dirigentas Chuck Foster, kuris šiomis dienomis groja Aragon Ball-room salėje, stancioje prie Lawrence ir Broadway, meloni Dainos Marshall ir Lee Sherin, kurie yra pasirodę dalyvauti kaukių vakare ateinančiame sekmadienį, spalio 30 dieną. Gros vargonininkas Hal Pearl ir bus visa eilė naujovių bei netikatumų.

tuvos laisvinimui, yra vėliau ap-rūpinami ir kiti politiniai veiksniai.

E. Pavergtų Europos Tautų Seimas, sutr. PET, tikrumoje susideda iš satelitinių šalių, į SSSR neinkorporuotų. Pabaltiečiams čia padaryta išimtis, ka-dangi jų inkorporavimas de jure nepripažintas. PET daugiausia prisidėjo, kad būtų paskelbta Pavergtų Tautų Savaitė JAV ir dabar stengiasi tą savaitę kuo labiau išpopuliarinti. Kai pir-mais metais bolševikų vadai bandė iš tos savaitės tik sar-kastiškai pasijuokti, tai šimet jau reagojo didžiausiomis kelio-nėmis ir protestais. PET sei-tai priklausanči, kiekvienos pa-vertos tautos atstovybė pa-ruošia kas mėnuo reportažą apie

nimas ir t. t. Jas objektyviai paruošia savo leidžiamieji biu-leteniams. Dirba kartu su lat-viais ir estais, panašiu k-tų at-stovais. Biuletinius leidžia ang-lų, prancūzų ir ispanų kalbomis ir paskleidžia Europoje, Afriko-je, Pietų Amerikoje. Mažesnes propagandines brošiūras leidžia daugeliu kalbų, net arabų ir ar-menų (pastarąja kalbančių esma-ka keleto milijonų žmonių Maž. Azijoje). Lėšas LLK gauna iš Crusade or Free Europe komi-teto.

F. Lietuvos Laisvės Komite-tas, sutrumpintai LLK (kuria-me pats dirbu jau aštuonešius metus), renka išsamias, speci-fines žinias apie Lietuvą. Tam tikru laiku tarpu apsiriboja tam tikra specifine šaka, kaip-gėmės ikis, smulkioji ar stam-bioji pramonė, bažnyčios gyve-

ti ir gyvuoti atsiradus tos ša-kos žinovų ir kvalifikuotų dar-bininkų ir darbininkių, tai taip ir moderniškių valgomųjų daiktų parduotuvių reikale.

Naujai atidaryta lietuvių biz-nio įstaiga visais žvilgsniais pri-lygsta milijoninėms tos rūšies parduotuvėm. Viskas čia, taip sakant, kaip "downtown". Prengimai, lentynos, tvarka, aptar-navimas tai, kaip moderniš-kiausiose parduotuvėse. Gėry-bių gausumas, pat, kainos, tokios pat.

Kaip mūsų sėkmingos finan-sinės įstaigos — taupymo ir skolinimo b-vėms — galėjo kil-jos gyvenimą vergijoje. Šimet PET seimo p-kas yra mišiškis Vaclovas Sidzikauskas. Prieš Kadaro kalbą JT posėdyje, jis išsiuntinėjo telegramą visų at-stovams, patardamas to satra-po kaibos metu apleisti salę. Apie trečdalis JT atstovų, Ka-darui kalbant, salę apleido (plo-jimas), o JAV atstovas JT Mr. Wadsworth, dargi pats atėjo į PET seimo posėdį, parodydamas ypatingą solidarumą (smarkus plojimas). Beveik visi Chruščiovo siūlymai JT buvo atme-ti, bet vienas, pats įdomiausias, priimtas: panaikinti visame pa-saulyje kolonializmą. PET sei-mo atstovai pasiėmė didelį už-davinį: aplankyti kiekvieną JT atstovą ir įtikinti, kad SSSR kolonializmas R. Europoje yra toks pat, kaip kolonializmas Af-rikoje ir Azijoje. PET seimo atstovai darys viską, kad per Jungtines Tautas SSSR kolo-nializmas R. Europoje būtų bent pasmerktas! (plojimas).

Tai tokie laisvinimo politiniai veiksniai. Mes savo darbą da-bar ribojame propagandos skei-dimu ir rezolucijomis bei pro-TESTO notomis, nes kitų priemo-nių tuo tarpu neturime. Bet mes tikime, kad laimėsime ir kad bolševikinis širšynas žugs!.. Ilgais plojimais buvo palvė-dėta Audėno 40 minučių trukusį kalba.

(Bus daugiau)

Naujas lietuvių laimėjimas

Spalio dvidešimtoji gali bū-ti laikoma kaip stambaus Chi-cagos lietuvių laimėjimo diena biznio srityje. Tą dieną Mar-quette Parko lietuvių koloni-joj, 7016 So. Western Ave. at-sidarė pirmutinis lietuvių vadi-namasis Super Market. Jo sa-vininkas, — sumanus, patyręs prekybininkas Talandis.

Naujai atidaryta lietuvių biz-nio įstaiga visais žvilgsniais pri-lygsta milijoninėms tos rūšies parduotuvėm. Viskas čia, taip sakant, kaip "downtown". Prengimai, lentynos, tvarka, aptar-navimas tai, kaip moderniš-kiausiose parduotuvėse. Gėry-bių gausumas, pat, kainos, tokios pat.

Kaip mūsų sėkmingos finan-sinės įstaigos — taupymo ir skolinimo b-vėms — galėjo kil-

ti ir gyvuoti atsiradus tos ša-kos žinovų ir kvalifikuotų dar-bininkų ir darbininkių, tai taip ir moderniškių valgomųjų daiktų parduotuvių reikale.

Ir pasirodė, kad gabus, su-manus ir patyręs prekybinin-kas Talandis surado galimą būdą sudaryti iš lietuvių tarpų išla-vintų darbininkų ir darbinin-kių štabą savo įstaigai. Taigi lietuvių Super Markete tvarka, gėrybių apstumas, kainos, aptarnavimas gali prilygti mili-joninėms tos rūšies parduotu-vėms. Viskas čia, kaip "down-town". Viskas eina laikrodžio reguliarumu.

Tiesa, kai atidarymo dieną mi-nių minios sugužėjo į erdve-parduotuvės patalpas, tai pasi-darė nepaprasta spūstis. Vieniems tas sudarė pasigėrėjimą. Tokie gėrėjosi mūsų tautiečio pasisekimu. Kiti tokia padėtin sunkios, nekantravo. Tai bu-siuvo natūralus, neišvengtinis rei-škinys. Tas faktas, kad minių minios rinkosi į lietuvių par-duotuvę rodo tą, kad mūsųji įstaiga pilnai užimponavo ne vien savo tautiečiams lietuviams, o ir plačiajai apylinkės visuome-nei.

Chicago lietuviai jau nuo se-niai pradėjo veržtis savo taupy-mo ir skolinimo b-vėms į fi-

Lietuvos vokiečių sąskrydis

"Westfalen-Post", "Westfa-lische Rundschau" ir kiti apy-linkės laikraščiai plačiai prane-šė apie Lietuvos kilmės vokie-čių sąskrydį Neheim-Huesten, tame mieste, kuris pasiėmė glo-boti Lietuvos vokiečius ("Patent-stadt"). Iš pranešimų paaiške-jo, kad Fed. Vokietijoje šiuo metu gyvena apie 30,000 Lietu-vos kilmės vokiečių. 2,000 gyve-na Vokietijos sov. zonoje, o apie 5,000 esą dar užregistruoti už gelž. uždangos. (E)

mansines aukštybes. Jau senokai to atsiekt. Automobilų biznyje lietuviai prasiveržė į priekaines to biznio eiles. Savo kepyklų produktais lietuviiai aukštai iškilo ir jų gaminiai parduodami ir didžiausiose maisto parduotuvėse po visą Chicago. Pagaliau Chicago lietuviai prasi-mušė į pirmąsias eiles Super Marketu sąkaje.

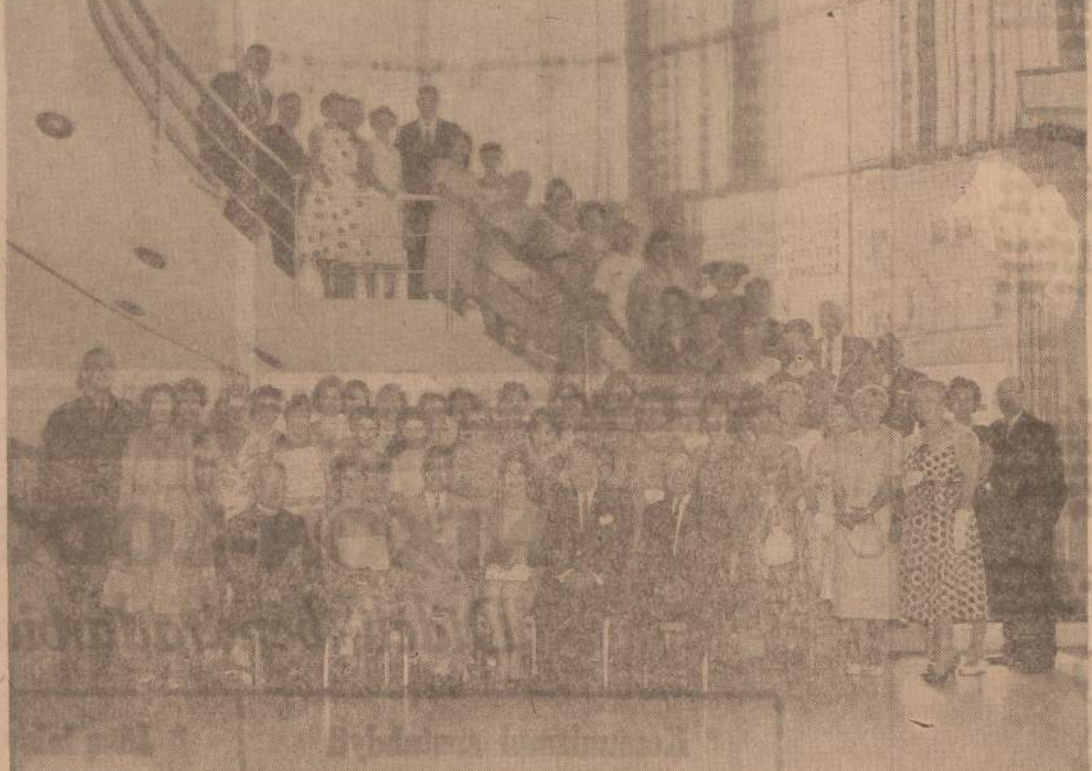
Bereikia paaiškinti Talandžio geriausios sėkmės ir laukti, kad atsirastų jo sekėjų kitose kolonijose. X.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

MOVING **PERKRAUSTYMAS** **MOVING**
APDRAUSTAS IS TOLI IR ARTI
Planų dideli ir maži - apdrausti lietuvių namams
Šiuo metu patyrimas - šiuo ir sėkmingas pataravimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
 2022 W. 69th Chicago 36th St. Tel. W. 3636 5-9209

SPECIALUS ISPARDAVIMAS
GESO IR ALIEJAUS PEČIŲ:
 Siegler, Moore, Monogram.
 Duo Therm ir kitokių
 nuo \$12.95 ir brangiau
 Didžiausias pasirinkimas
 įvairiausių rakandų
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
 2310 W. Roosevelt Road. Tel: SEeley 3-4711
 Atidura pirmad. ir ketvirt. 9-9 val. ant. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais atidura nuo 11:00 iki 5 val. val.

SAUGAUS EISMO KOMITETAS VAIŠINA GATVĖS PERĖJIMO SARGUS

Fotografijoje matome Saugaus Eismo Komiteto (Traffic Safety Committee) vaikus sukviestus šimta saugaus gatvės perėjimo sargų. Šis susirinkimas vyko CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION patalpose, esančiose 6243 S. Western Avenue, kurias vienos organizacijos be jokio mokesčio gali naudoti savo susirinkimams ir ruošiamoms užkandoms.

Chicago Savings & Loan Association
 6245 SO. WESTERN AVE. GROvehill 6-7575 CHICAGO, ILL.

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

SPALIS
 yra Taupymo ir Skolinimo Mėnuo
 PAGAL GUB. STRATTON PASKELBIMĄ
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION nuoširdžiai kviečia dabartinius ir būsimus narius taupymoju užti įstaigą ir ją apžiūrėti.
 Patvirtite, kokiais patogumais ir lengvato-mis naudojasi taupytojai. Prisijunkite prie savo draugų ir kaimynų, jau priklausančių CHICAGO SAVINGS bendrovei. Per 36 metus ši išbandyta finansų įstaiga įrodė, kad ji saugiai taupo, nuolat turi grynų pinigų išmokėjimams ir moka aukštus dividendus.
 CHICAGO SAVINGS tapo šios apylinkės ir viso miesto organizacijų susirinkimų centru. Mūsų bendruomenės kambarys be jokio atlyginimo teikiamas organizacijų susirinkimams, užkandžiams ir pietums ruošti. Teirau-kitės apie esamus patogumus ir darykite rezervacijas.
KARŠTA KAVA IR UŽKANDŽIAI TEIKIAMI VISIEMS SPALIO MĖNESIO LANKYTOJAMS.
CRACKER-JACK duodamas veltai vaikams, jeigu juos lydi tėvai.
 Savo klientams turi du skyplius automobiliams pastatyti. Vienas užpakalyje mūsų įstaigos, o antras 50 pėdų į šiaurę nuo namo.
 MOKAME IKI **4 1/4%** DIVIDENDO UZ SANTAUPAS

Ant. Dargis patenka turkiškon Lietuvon

80 metų sulaukęs elektros inžinierius prisimena praeitį

Pasiekiau Hopos miestelį. Rusai jį vadino Gopa, turkai rašė Hopa, bet vietos gyventojai iš-tardavo Opa. Palyginus su Eu-ropos miestais, tai tada man at-rodė, jog tai yra tikra opa.

Miestelis dar gana bloga įs-pūdj. Gatvės siauros, dulkėtos. Miestelio viduryje buvo rinka, kuri jau iš tolo buvo pusėtinai padvokusi. Musių, uodų, įvai-riausių vabalų zirzė didžiausios eilės. Visur pilna vaikų. Bėgioja, jie basi, apdrisę, pusnuogiai. Kaimiečiai važinėja mediniais, nekaustytais ratais.

Vieną kitą užkalbinau, bet man nesisekė. Rusiškai niekas nemokėjo, o aš turkiškai — nė žodžio. Vienintelis būdas su-sikalbėti buvo pirštais ir ran-kų bei galvos ženklais, bet žo-džiais neįmanoma. Vienoje už-kandinėje atėjau iš kaimyninio name. Turėjau, kuri turėjusi supras-ti kalbas, bet ir su ja nieko nesuskalbėjau. Man ji buvo panaši į Kaukazo gy-ventojus. Gal buvo kokia gru-zinė, lezginė, ar kabardinė. Tris keturis žodžius išdardavo rusiškai, kaip "chorošo", "dobro", "dva", "ne chorošo", bet dau-giau nieko.

Tik Hopa miestelyje supra-tau, kad žmogus be kalbos yra nebylys. Žvirgždačiuose ir Plun-gėje man užteko senos žemaičių kalbos. Kai patekau apie Tel-šius, tai reikėjo lenkiškai pra-mokti. Minske, Odesoje, Ros-tove, Taganroge buvo reikalin-

ga rusų kalba. Kaukaze būtų buvę įdomu ir gruziškai supra-ti, bet Turkijoje visos tos kal-bos netiko. Ten buvau visiškai nebylys. Niekas manęs nesu-prato, nei vieno aš nesupratau.

Žmonių nesupratau, bet kai patekau į Turkijos kalnus, kai pradėjau keliauti iš vieno mies-telio į kitą, tai man atrodė, jog aš ne Turkijoje, o Lietuvoje. Su žmonėmis susikalbėti negalui, bet vietos vardai: miesteliai, kaimai, kalnai ir upės man at-rodė lietuviški.

Is Hopa man pavyko "zui-keleliu" nuvažiuoti iki Sarikamio, Turkai jį vadina Sarikamis, bet man atrodė, jog tai senas Sari-kaimis. Ten susiradau vieną se-ną turką, kuris mokėjo kelis žo-đžius rusiškai. Jis man patarė traukti į Jeruzalę. Jis girdėjęs, kad ten rusams yra darbų. Be to, iš ten lengva išvažiuoti į ki-tus kraštus. Jis man patarė vengti Sirijos, palikti Libaną, bet siekti Jeruzalės. Nutariau paklausti žilagalvio turko.

Is Sarikaimio pasiekiau upę Aras. Tai labai vandeninga upė. Ties Sarikaimiu ji vasaros me-tu išdžiūsta, bet kiek toliau joje visą laiką yra daug vandens.

Visą kelionės metą prisilai-kiau Aro. Kartais nuo jo pasi-traukdavau keliasdešimt mylių, bet už kiek laiko ir vėl pasiek-davau Arą. Turkai aiškiai išta-ria Aras. Man tada atrodė, jog tai lietuviškas upės pavadinimas. Klausiau turkų, ką "aras"

reiškia. Jie nieko nežinojo, bet aš žinojau. Taip pat žinojau, Aro pakraščiuose yra didelių kalnų, kuriuose arai gyvena. Pats juos stebėjau besisukinė-jančius.

Aro pakraščiais bekeliada-mas pasiekiau Maras miestelį. Taip ir vadinasi, maras, Toliau gulė Mūsų miestas. Turkai iš-taria Mus. Toliau eina Vartai. Miestelis stovi tarp dviejų kal-nų. Prie upės, tarytum būtų vartai per kalnus pereiti.

Bekeliadamas toliau į va-karus, pasiekiau Ašuvos kraštą. Turkai jį vadina Ašuva. Žemai-tijoje mano laikais kumeles va-dino ašvomis. Turkiškoji Ašū-va gana derlinga, pievos labai sodrios, žalios. Greičiausiai, kad senovėje ten kumeles ganė, to-dėl kraštą ir pavadino Ašuva.

Bekeliadamas toliau turėjau perlipti Tauro kalnus. Tai mil-žiniškų kalnų eilė. Turkai juos vadina Tauras. Galimas daik-tas, kad senovėje ten taurų bū-ta. Aš, keliadamas per tuos kalnus, taurų nemačiau. Ten liktai vilkus mačiau. Vėliau pa-siekiau Lušnos miestelį. Taip ir vadinasi "lušna". Lušnoje pai-šėkiau, pavalgiau, duonos nusi-pirkau ir toliau keliavau.

Is Lušnos, atsimenu, patekau į Kyji. Tai nedidelis miestelis, bet jis, kaip kylys, išlindęs iš kalnų. Turkai rašo "Kilis", bet jie istaria "kylys". Visi šitie vardai tada man labai keistai skambėjo. Planų neturėjau, krašto nepažinau, bet kažkaip atrodė, jog kur nors turėsiu rasti, jei ne "Žvirgždačius", tai bent "Plunge". Man buvo la-

bai aišku, kodėl ta vieta vadino-si "Kylys", bet vietos gyven-tojai nežinojo, ką "kylys" rei-škia. Pas mus sako "kylys kyli-varo, o šlėga visus".

Bet nestebau, kai patekau į Bogackelę. Tris dienas joje pra-leidau, negalėdamas atsistebėti josios milžiniškumu ir sena pra-eitimi. (Bus daugiau)

Prezidentas, kurio ne visos viltys išsipildė

(E) Pabaltiečiams JAV-se nepatiko, kad Amerikos prezi-dentas Eisenhoweris rugsėjo 22 d., kalbėdamas Jungtinių Tautų plenume, atskirai ne-prisiminė Pabaltijo tautų liki-mo ir nedeklaravo jų laisvės troškimų. Bet kai prezidentas Eisenhoweris spalio 14 d. šven-tė savo 70-sias metines, tik-riausia visi pabaltiečiai ir šia-pus ir anapus geležinės sienos didele pagarba prisiminė to valstybininko, kuris, šiaip ar taip, per visą savo prezidenta-vimo laiką skelbė savo sim-patijas Pabaltijo ir kitoms pa-vertgoms tautoms. Nepraėjo nė vieni metai, kad iš Baltųjų rū-mų Vašingtone nebūtų išėję oficialūs prezidento pareiški-mai, kad JAV nepripažino ir nepripažins sovietinės aneksi-jos Pabaltije ir kad amerikie-čių tauta bei vyriausybė linki Pabaltijos tautoms atgauti lais-vę ir laisvo apsiprendimo tei-se, kad pačios galėtų nustatyti, kokioje santvarkoje nori gy-venti. Amerikos prezidento — galingiausios pasaulyje valsty-bės vadovo pareiškimai Pabal-tijo tautoms buvo didelė para-ma besiekiant atgauti nepri-klausomybę. Esamose pasaulyje sąlygose niekas ir laukti negalėjo, kad Amerika paren-tų Pabaltijo tautų kovą ginklu, pasiūsdama, sakysim, desant-ting kariuomenę į Baltijos jū-ros pakraščius. Dar buvo svar-bu, kad Amerikos prezidento mums palankūs pareiškimai yra paveikę ir kitų valstybinin-kų pažiūras į Pabaltijo tautų laisvės kovą.

Prezidento Dwight David Eisenhowerio garbingos su-kakties proga pridėra čia pa-ciutuoti nors keletą jo pareiški-mų Pabaltijo tautų laisvės klausimu. Taip štai 1958 m.

sausio 12 d. Eisenhoweris Bul-ganinui rašė: "Antroji situacija, kurią privalau paliesti, tai Rytų Eu-ropos valstybės. 1945 m. mūsų vyriausybės šefai buvo sutarę, kad kraštų tautoms duoti pa-čioms apsispręsti, kurioje san-tvarkoje nori gyventi. Bet ta-sai susitarimas nebuvo įvyk-dytas... Aš dėlto siūlau tą klausimą svarstyti dabar. To būtina reikalauja taikos ir teisingumo interesai..."

Arba štai tą pačių metų pre-zidento Eisenhowerio pareiški-mas specialiai Pabaltijo klau-simais:

"Amerikos simpatijos Pabal-tijo tautoms jų dabartinės ne-laimės metu yra visiems žino-mas. Pabaltiečiai gali būti iš-tikinę, kad mūsų vyriausybė ir toliau liks sudominta Pabal-tijo reikalu. Kaip jau valsty-bės sekretorius pareiškė vasa-rio 15 d., mes ir toliau smer-kiamo sovietinę agresiją, įvyk-dydą prievarta įjungiant Pabal-tijo valstybes į Sovietų Są-jungą ir atsisakome šitų žygių pripažinti".

Pereitais metais preziden-tas Eisenhoweris dėjo savo pa-

Jacob Leovina rodo dvigalvį voršį, gimusį jo farmoje prie Carlton, Wis. To 120 svaru versio motina yra 8 metų senumo Holsteino veislės karvė, kuri pernai atvedė du veršius dyvius.

rašą po deklaracija, kuria bu-vo JAV-se įgyvendinta "Pa-vertgtųjų Tautų Savaitė". Ji ir šiais metais pakartota. Mas-kva ir dabar dar dėl jos širsta. Šiais metais, be to, Baltieji rūmai prezidento vardu dekla-ravo, kad tol nebus tikros tai-kos, kal Rytų Europos tautos negaus galimumo pačios lais-vai apsispręsti. Kita proga prezidentas Ei-senhoweris vėl pareiškė, kad "JAV vyriausybė ir tauta lai-ko reikalinga pavergtosioms tautoms jų kovoje už laisvę ir

nepriklausomybę teikti savo paramą". Iš pareiškimų, kuriuos pada-rė kandidatai į prezidentus, Niksonas ir Kennedy, galima spėti, kad ir naujasis prezi-dentas Pabaltijo ir apskritai Rytų Europos laisvės klau-simui eis Eisenhowerio keliu. Žinoma, mes laukiame, kad įpėdinis tuo klausimu bus dar ryžtingesnis. Bet ir preziden-tas Eisenhoweris darė ką ga-lėjo. Už tai jam tenka Pabalti-jio ir kitų pavergtųjų tautų pagarba.

Let Us Show You ...
America's Most Beautiful Home Heaters

The New

Warm Morning GAS HEATERS

JUST LOOK AT THESE ADVANCED FEATURES...

CONVENIENT "TOP-O-MATIC" CONTROLS... located at the top rear of the smartly styled heater cabinet. No more stooping... bending... groping for the controls. WARM MORNING has put them up top. Control panel has selector switch for the Jet-Stream blower and thermostat control knob.

"PICTURE FRAME" STYLING... The great new look in heater styling. Clean-cut lines... polished chrome trim... "Perfo-Dot" top grille and front panel... long-lasting, shaded mahogany finish... all combine to give you a heater of unsurpassed beauty!

"JET-STREAM" HEAT FLOW... AT FLOOR LEVEL... puts an end to cold drafty floors. The exclusive WARM MORNING "Jet-Stream" blower, built into the heater, spreads a wide carpet of warmth over the floors of your home. Operates automatically.

FACTORY GUARANTEED... combustion chamber for 20 years! Burner for lifetime of heater! Your assurance of long, dependable service.

TRADE — IN ALLOWANCE

LOWER COST! MORE HEAT! LESS WORK!

OGDEN STOKER SALES & SERVICE CO.

1314 WEST GRAND AVENUE All Phones: SEeley 3-7112 CHICAGO, ILL.

Apdraustas saugumas - pelningi patarnavimai

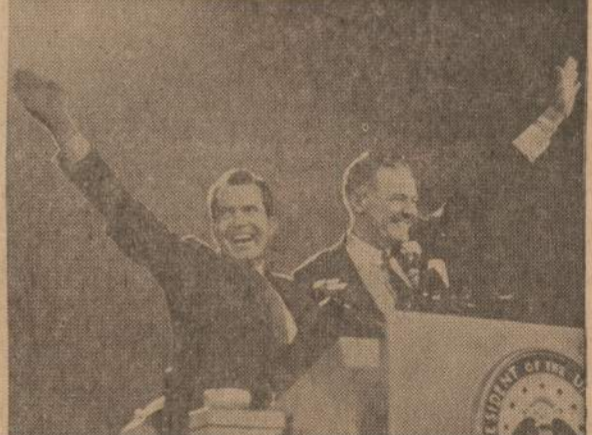
Pasinaudokite sekančiais mūsų patarnavimais: Nariams veltui iškeičiame čekius • Duodame Money Orderius — čekius šeimos biloms apmokėti • Apdraudžiame taupy-mo skyrius • Kalėdų ir vakacijų skyriai • Aukšti dividendai • Jaunuoliams kolegijos bonų skyrius • Nemokamas parkinimas • Saugios vauktų dėžutės • Depozitavimas naktį • Organizacijoms veltui kamb-rys susirinkimams • Ir daug kitų naudingų patarnavimų.

Chicago Savings & Loan Ass'n

6245 So. Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575 Chicago, Ill.

ATDARA: Pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį ir penktadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 12:30 val. po pietų.

BALSUOKITE UŽ TAIKA, LAISVĘ IR TEISĖTUMĄ

"When Mr. Khrushchev says our grandchildren will live under Communism, let us say his grand-children will live in freedom. When Mr. Khrushchev says the Monroe Doctrine is dead in the Americas, let us say the Doctrine of Freedom lives everywhere in the world."

Richard M. Nixon and Henry Cabot Lodge. Nixon is hardly a man with a better working knowledge of Communism and its threats than Henry Cabot Lodge. As America's highly respected spokesman in the U.S. for the past seven years, the Communist challenge has been his primary concern. And time after time, in his fearless and unflinching manner he has thwarted Communist attempts at world domination.

NIXON-LODGE

Dideli bendradarbiai!

- * Komunizmui sustabdyti
- * Infliacijai sustabdyti
- * Slinkimui į socializmą sustabdyti
- * Jūsų laisvėms apginti
- * Jūs santaupoms apsaugoti
- * Amerikiečių gyvenimo būdai apsaugoti

Sponsored by American Nationalities for Nixon — Lodge

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS 6322 SO. WESTERN AVENUE

Tel.: Prospect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija Tel.: Village 8-6063

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. JONAS G. BYLA-BYLAITIS

Nervų-Smegenų Ligos, Chirurgija OAKLEY MEDICAL BLDG.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Akusherija ir moterų ligos.

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

Dr. Aldona A. Juska

AKIU LIGU SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1407 So. 49th Court, Cicero

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4938 W. 15th St., Cicero, Ill.

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE 4146 SO. ARCHER AVENUE

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS 2454 W. 71st St. (71st ir Campbell)

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIDAUS LIGU SPEC.

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. MOTERU ligos

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 31st STREET

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS Aparatų - Protezų, Med. Bandžai.

LIETUVIAI AKIU GYDYTOJAI

Dr. Ant. Rudokas, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381

Dr. Kazimieras MICHEL

Optometristas-Orthoptistas Gydymo nusiulpas ir nervotus akis.

DR. G. SERNER

LIETUVIŲ AKIU GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

PERKRAUSTYMAI

MOVING Leidimai - Pilna aprauda ZEMA KAINA

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING) BALDUS IR IVAIRIUS DAIKTUS

ANTANAS VILIMAS

3415 So. LITUANICA AVE. CHICAGO, ILLINOIS

GRADINSKAS

FM NEŠIOJAMI tranzistoriniai radijai

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA Visi programai is WOPA, 1490 kil. AM, 102-7 FM

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

STELLA A. MADEKSA

Pagal tėvus Janušaitė Gv. Koontz Lake, Indiana.

STELLA A. MADEKSA

Pagal tėvus Janušaitė Gv. Koontz Lake, Indiana.

STELLA A. MADEKSA

Pagal tėvus Janušaitė Gv. Koontz Lake, Indiana.

STELLA A. MADEKSA

Pagal tėvus Janušaitė Gv. Koontz Lake, Indiana.

STELLA A. MADEKSA

Pagal tėvus Janušaitė Gv. Koontz Lake, Indiana.

CLEVELAND, OHIO

Politinių diskusijų vakaras Clevelande veikia Lietuvių Komitetas už Kennedy, jau ankščiau pasižymėjęs judrumu už savo kandidatą, šį savaitgalį

CICERO

Spalio mėn. 22 d. įvyko Sv. Antano parapiškos mokyklos li-tuanistinės klasės tėvų visuotinis

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

CLEVELAND, OHIO

Politinių diskusijų vakaras Clevelande veikia Lietuvių Komitetas už Kennedy, jau ankščiau pasižymėjęs judrumu už savo kandidatą, šį savaitgalį

CICERO

Spalio mėn. 22 d. įvyko Sv. Antano parapiškos mokyklos li-tuanistinės klasės tėvų visuotinis

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

CLEVELAND, OHIO

Politinių diskusijų vakaras Clevelande veikia Lietuvių Komitetas už Kennedy, jau ankščiau pasižymėjęs judrumu už savo kandidatą, šį savaitgalį

CICERO

Spalio mėn. 22 d. įvyko Sv. Antano parapiškos mokyklos li-tuanistinės klasės tėvų visuotinis

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

ROSELANDAS

Atviras laiškas roselandiečiams BRANGŪS LIETUVIAI! Amerikos Lietuvių Šalpos Or-ganizacija Balfas vėl kreipiasi

GUŽAUSKŪ

BEVERLY HILLS GELINČIA GELĖS VISOMS PROGOMS 2443 WEST 63rd STREET

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

GELININKAS

(PUTRAMENTAS) Linksmumo arba liūdesio valandogė Gražiausios gėlės ir Vainikai, Antika-pių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. California Avenue Telefonas: LAFayette 3-0440

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71 Street Tel.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero, Tel.: TOWNhall 3-2108-9

Trys moderniškos koplyčios Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvų Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE. TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI

Chicago Lietuvių Laidotuvų Direkcijos

PETRAS BIELIUNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE

1424 SO. 50th AVE., CICERO Phons: OLYmpic 2-5245 - TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMModore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

718 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

